

MORİS LEVİ
CEMAAT VAKIFLARI TEMSİLCİSİ
VAKIFLAR MECLİS ÜYESİ

2020
ÇALIŞMA
RAPORU

2020 ÇALIŞMA RAPORU

Yayına Hazırlayan

Muteber YILMAZCAN SİMONETTİ

Grafik Tasarım

Grafikers.net

Baskı

Oluşur Basım

Mas. Sit. Matbaacılar Sitesi, No:52-53, Bağcılar, İstanbul / Türkiye

İstanbul

Aralık 2020

MORİS LEVİ

CEMAAT VAKIFLARI TEMSİLCİSİ

VAKIFLAR MECLİS ÜYESİ

T.C. VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Milli Müdafaa Cad. No:29 Kızılay 06650 ANKARA

KEY PLAZA Merkez Mah. İstiklal Sk. No:11 Kat:4 Şişli 34384 İSTANBUL

+90 532 065 50 90 info@cemaatvakiflaritemsilcisi.com

facebook.com/CemaatVakiflari twitter.com/CemaatVakiflari

www.cemaatvakiflaritemsilcisi.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ - VGM GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ERSOY	9
GİRİŞ	11
ADALET BAKANI VE CUMHURBAŞKANLIĞI SÖZCÜSÜ İLE GÖRÜŞME	13
COVID-19'un TOPLUMLARIMIZA YANSIMALARI	16
KAYBETTİĞİMİZ DEĞERLERİMİZ	62
YEŞİLKÖY KİLİSE ÇALIŞMALARI	63
FİNANSAL TABLOLAR	67
BURSLAR	68
SONSÖZ - MORİS LEVİ	69

ÖNSÖZ

Sevgili Vakıf Dostları;

Vakıflar Genel Müdürlüğü içinde bulunduğumuz bu pandemi dönemi boyunca; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun hükümleri kapsamında kurulan yeni vakıfların kuruluş aşamasında, vakıf kurucularına yüz yüze olmasa da gerek telefon ve gerekse e-posta (online) yoluyla gerekli destekleri sağlamış ve sağlamaya da devam etmektedir. Ayrıca, mahkeme aşamasında vakıfların kuruluş davalarının uzamaması için Genel Müdürlüğümüz görüşü ivedi olarak mahkemelere bildirilmektedir. Yine, Genel Müdürlüğümüzce vakfın kuruluşuna müteakip, vakfın hizmetlerine biran evvel başlaması için Resmî Gazete ilanı en kısa sürede yapılmaktadır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101'inci ve 104'üncü madde hükümlerine göre 2018 yılında 155, 2019 yılında 127, 2020 yılında (16 Aralık tarihi itibarıyla) 98 yeni vakıf kurulmuştur.

Diğer taraftan mülhak, yeni, esnaf ve cemaat vakıflarımız bu dönemde ekonomik olarak bir takım gelir sıkıntıları yaşamış olsalar da ellerinden geldiği ölçüde ve amaçları doğrultusunda faaliyetlerine devam etmektedirler. Devletimiz tarafından, korona virüs salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla çıkarılan ve vakıfları da ilgilendiren genelgeler e-posta yoluyla vakıflarımıza duyuruldu. Genel Müdürlüğümüz, Vakıf Hizmetleri Daire Başkanlığında bulunan yardım masası ile bu dönemde vakıflarımıza telefon, e-posta yolu ile her konuda yardım ve danışmanlık hizmeti verildi, vermeye de devam edilecektir.

Vakıflar Kanunu ve Yönetmeliği gereği vakıflar tarafından verilmesi gereken bildirim ve beyannameler yeniden yapılandırılan ve Ocak 2020 de hizmete açılan Vakıf Bilgi Yönetim Sistemi (VBYS 2.0) ile beyanname/bildirimler Vakıflar Bölge Müdürlüklerine gitmeden elektronik olarak VBYS2.0 üzerinden verilmesi sağlanmıştır. Bu dönemde vakıflarımızca beyanname ve bildirimlerin süresinde verilme oranı %98, cemaat vakıflarımızda ise %100 olarak gerçekleşmiştir.

4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 698. ve 700. maddeleri gereğince Vakıflar Meclisine; yeni vakıflardan üç asil üç yedek, mülhak ve cemaat vakıflarından ise birer asil ve birer yedek üye olmak üzere toplam beş asil ve beş yedek üyenin seçimi önceki dönemlerde fiziki ortamda yapılmakta iken korona virüs salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla V. Dönemde Vakıflar Meclisi Üye Seçimi e-Devlet üzerinden online olarak 29.12.2020 Salı günü 09.00-16.00 saatleri arasında yapılacaktır.

Bildiğiniz üzere Eylül 2008 yılında yürürlüğe giren vakıflar yönetmeliği ile cemaat vakıflarımızın yönetim kurulu seçimi düzenlenmiş,

Cemaat Vakıfları seçim süreçlerinde yaşanan vakıf içi bazı ihtilaflar nedeni ile 15 cemaat vakfın seçimleri davaya konu olmuş, Cemaat vakıflarının kendi yönetim kurullarını seçmeye imkân sağlayan mevcut yönetmeliğin cemaat vakıfları mensuplarından alınan görüş ve öneriler doğrultusunda, ihtiyaçları daha iyi tespit ederek, yaşanan zorlukları gidermek amacıyla Ocak 2013'te seçim yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmelik iptalinden sonra geçen süre içerisinde mevcut yönetim kurulu üye sayılarında ölüm, istifa vb. sebeplerle eksilmeler olduğu görülmüş; Vakıfların iş ve işlemlerinin devamlılığı için yeni düzenleme yapıncaya kadar mevcut yönetim kurulu sayısı eksilen vakıflarda, kalan yönetim kurulunun kararıyla kendi cemaati arasından mevcut yönetim kurulu üye sayısını tamamlayabilecekleri cemaat vakıflarına geçici bir çözüm olarak Mart 2019'da bir genelge ile bildirilmiştir. Yapılan bu düzenleme ile cemaat vakıfları eksilen yönetim kurulu üyelerinin yerine yine kendi cemaatinden belirledikleri kişiler ile tamamlamaktadır.

Ayrıca, yeni mevzuat düzenlemesine ilişkin çalışmalar devam etmekte olup kısa bir sürede sonuçlanmasını umuyorum. Bugüne kadar görev yapan Cemaat Vakıfları Temsilcileri Sayın Pandeli Laki VİNGAS, Sayın Prof. Dr. Toros ALCAN ve birlikte çalışmaktan mutlu olduğum Sayın Moris LEVİ Bey'e kurumum ve şahsım adına teşekkür ediyor hepinizi sevgilerimle selamlıyorum.

Burhan ERSOY
Vakıflar Genel Müdürü

GİRİŞ

2018 yılında göreve gelen, 4. Dönem Cemaat Vakıfları Temsilcisi Moris Levi'nin üçüncü-son görev yılını geride bırakıyoruz.

Cemaatlerimiz arasında, prensipte her dönem (3 yılda 1) vakıf sayısı çokluğuna göre, sırasıyla bir cemaatimizden temsilci seçilmesi yönünde bir centilmenlik anlaşması bulunmasına rağmen, bu yıl vuku bulan; beklenmedik Covid-19 pandemi gündemi dolayısıyla, vakıf başkanlarımız, mevcut temsilcinin yeniden seçilerek bir süre daha göreve devam etmesini uygun gördüler.

2020 yılı için Temsilcilik olarak planladığımız ajandanın büyük çoğunluğunu, tüm ülkemiz hatta dünyamız gibi biz de tamamlayamadık. Ne yazık ki Covid-19 dolayısıyla Süryani toplumumuzdan İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıklar Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Murat Dilmener, Ermeni Vakıflar Birliği Genel Sekreteri ve Gedikpaşa Surp Hovhannes Ermeni Kilisesi Vakfı Başkanı Harutyun Şanlı ve Türk Yahudi Toplumu eski Başkanı Yakup Barouh gibi kaybettiğimiz değerli insanlarımız oldu. Bunun yanı sıra AK Parti İstanbul Milletvekili Markar Eseyan ve Yahudi işadamı Jak Kamhi'yi de sonsuzluğa uğurladık. Hepsini nur içinde yatsın...

Sağlığın önemini hatırlatan 2020 yılı, vakıflarımız için yeni bir deneyim, zorlayıcı bir süreç oldu. Vakıflarımıza ait ibadet yerlerimizin olmasının yanı sıra, okullarımız, mezarlıklarımız, hastanelerimiz, müzemiz vs. gibi farklı yönetim uzmanlıkları gerektiren birçok kurumlarımız mevcut. Bu nedenle bu sayımızda, toplumlararası deneyimlerden faydalanmak, ihtiyaçları tespit etmek ve acı da olsa tarihe not düşmek için, cemaat yöneticilerimize, bu kurumların sorumlularına, İstanbul'un yanı sıra özellikle Anadolu'daki vakıflarımızın yöneticilerine bu süreci nasıl yönettiklerine dair sorular yönelttik. Vakıflar Genel Müdürü Sayın Burhan Ersoy da bizi kırmadı ve deneyiminden faydalanmamıza müsaade ederek sorularımıza içtenlikle yanıt verdi.

Umut yeşertici haberler arasından ise, 3 Ağustos 2019 tarihinde temeli atılan Yeşilköy Süryani Kilisemizin çalışmalarının sorunsuz devam ediyor olması, uzun bir bekleyişten sonra 2019'un son günlerinde patriklerini seçen Ermeni Ortodoks toplumunun, Türkiye Ermenileri 82. Patriği unvanıyla Kadasetli Patrik Sahak II Hazretlerini'nin 11 Ocak 2020'de yemin töreninin tamamlanmasıyla resmi olarak göreve başlaması, ülkenin sıkıntı veren pandemi gündemine rağmen Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Sayın İbrahim Kalın ve Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit Gül'ün, 29 Kasım 2020 tarihinde sivil ve ruhani temsilcilerimizle mevcut sorunlarımıza dair toplantı gerçekleştirmiş olması yer alıyor.

Cemaatlerimizi her koşulda, daima hatırlayan Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkürlerimizi sunuyor, 2021'in ülkemiz için en yüce hayrına gelmesini temenni ediyoruz.

Saygı ve selamlarımızla...

ADALET BAKANI GÜL VE CUMHURBAŞKANLIĞI SÖZCÜSÜ KALIN, AZINLIK CEMAATLERİNİN TEMSİLCİLERİYLE BULUŞTU

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, azınlık cemaatlerinin ruhani liderleri ve vakıf temsilcileriyle bir araya geldi.

Anadolu Ajansı; Kaan Bozdoğan, Andaç Hongur, Güç Gönel | 29.11.2020

Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Ofisindeki toplantıya, Fener Rum Patriği Bartholomeos, Türkiye Ermenileri 85. Patriği Sahak Maşalyan, İstanbul-Ankara Süryani Kadim Kilisesi Metropoliti Mor Filüksinos Yusuf Çetin ve Türkiye Musevileri Hahambaşı İsak Haleva'nın da aralarında bulunduğu azınlık cemaatleri ruhani liderleri ve vakıf temsilcileri katıldı.

Gül ve Kalın, yaklaşık 3 saat süren toplantının ardından gazetecilere açıklama yaptı.

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, azınlık cemaatleri temsilcileriyle önemli, verimli ve başarılı bir istişare toplantısı yapıldığını dile getirerek, 18 yıldır AK Parti hükümetleri döneminde Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde önemli adımlar atıldığını ifade edildiğini aktardı.

Gül, "Özellikle 2008 yılında vakıflara ilişkin yapılan düzenleme, sonrasında ve öncesinde atılan tüm adımların yine azınlıkların önündeki engellerin kaldırılması yönünde çok önemli sonuçlar verdiğini bugün bir kez daha görmüş olduk. Bugün yine mülkiyet hakkına yönelik, eğitim hakkına yönelik, örgütlenme hakkına yönelik ne gibi ilave uygulama ya da mevzuatta öneriler var, beklentiler var, bunları da hep beraber değerlendirdiğimiz güzel, verimli bir toplantı oldu." diye konuştu.

AK Parti'nin tüm vatandaşlar için özgürlüğü artırıcı, çoğaltıcı bir yaklaşım ortaya koyduğunu belirten Gül, şunları kaydetti:

"Dün olduğu gibi bugün ve yarın da bunları artırıcı tüm adımları atacağız. 83 milyon Türkiye'de eşit vatandaş, birinci sınıf vatandaş. İnancından, düşüncesinden, kimliğinden, etnik aidiyetinden dolayı bir ferdin bile kendisini öteki düşünmeyeceği, hissetmeyeceği bir ortam için bu konuda daha atılacak ne adım varsa bunu da dün olduğu gibi bugün de yarın da atmaya, bu reform çizgisiyle kararlılıkla devam edeceğiz. Her meseleyi konuşuruz, tüm sorunları çözeriz, ülkemizin meselelerini çözerek yolumuza devam ederiz, aslolan 83 milyonun hukukunu korumaktır. Bu çerçevede yine nefret suçlarına yönelik ayrıca atılacak adımlar -bu konuda çok önemli adımlar attı hükümetimiz- daha atılacak hangi adımlar var bunları da somut şekilde Cumhurbaşkanlığı Sözcümüz İbrahim Kalın'la birlikte çok yapıcı ve çok samimi bir ortamda değerlendirdik. Önümüzdeki dönemde ilgili kurumlarla atılacak adımları atacağız. Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyük bir devlettir, azınlığıyla ve hangi inanca mensup olursa olsun tüm vatandaşlarıyla, huzuruyla birlik beraberliğiyle güçlü olmaya devam edecektir. Bu özgüvenle, bu kararlılıkla tüm adımlarımızı atmaya devam edeceğiz."

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın da cemaat vakıflarının temsilcileriyle verimli bir toplantı gerçekleştirdiklerini, toplantıda cemaat vakıflarının hem dini yönden kiliselerinin, havralarının hem de cemaatler olarak diğer hukuki konularını ele alma imkanlar olduğunu anlattı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde son 18 yılda özellikle dini cemaatlerin, azınlıkların hak ve hukukunun tanınması konusunda çok önemli mesafeler alındığına dikkati çeken Kalın, şöyle devam etti:

“Kendileri de zaten takdirle ifade ettiler. Bu toplantılar daha önce de pek çok defa yapıldı. Daha önce devlette hiçbir şekilde muhatap bulamayan azınlık cemaati mensuplarımız artık devletin en üst makamlarında kabul ediliyorlar, muhatap alınıyorlar. 2008 yılında çıkan Vakıflar Yasası ile de biliyorsunuz tarihi, devrim niteliğinde bir değişiklik gerçekleşmiş ve vakıflarımıza ait mülkler, taşınmazlar kendilerine iade edilmişti, bu sürecin önü açılmıştı. Bu konuları ve geçtiğimiz 18 yıl içinde atılan adımları değerlendirdik. Bugün ve bundan sonra yapılacaklarla ilgili de önümüze çıkan yeni sorunlar, sınamalar, meydan okumalar nelerdir, bunları birlikte değerlendirme imkanımız oldu.”

İbrahim Kalın, azınlık temsilcilerinin gündeminde olan, kiliseleri, okulları ve mülkleriyle ilgili bazı spesifik konuların da bu toplantıda ele alındığını belirterek, şöyle devam etti:

“Bizim yaklaşımımız eşit vatandaşlık ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün vatandaşlarının temel hak ve hürriyetlerden eşit ve adil bir şekilde istifade etmesi, vatandaşlık sorumluluklarını da bu çerçevede yerine getirmesi. Özellikle Türkiye aleyhine dönem dönem ya-

pılan ‘Türkiye’de dini azınlıklara baskı yapılıyor, zulmediliyor’ gibi propagandalara dezenformasyonlara ve kara propaganda kampanyalarına karşı aslında en büyük şahitler bizim dini cemaatlerimiz, azınlık cemaatlerimiz. Kendileri de zaten ifade ettiler. Zaman zaman dışarıdan gelip onların ağzından Türkiye’yi kötülemeye dönük birkaç cümle almak için uğraşanların oyunlarını bugüne kadar hep boşa çıkarttıklarını ifade ettiler. Gerçekten onların Türkiye’de yaşanan bu dini çoğulculuk, özgürlük ortamını ifade etmeleri önemli. Özellikle bütün dünyada hem İslam karşıtlığının hem antisemitizmin hem Hristiyan karşıtlığının yükseldiği bir dönemde bizim bu tür nefret suçlarına karşı, ayrımcılığa karşı tek blok halinde, tek ses halinde mücadele vermemiz, son derece önemli. Dini kimliği ne olursa olsun hiç kimseyi dininden dolayı, etnik kimliğinden dolayı, inancından dolayı kınamanın, suçlamanın, nefret objesi haline getirmenin hiçbir hukuki ve insani temelini olmadığını bir kez daha burada ifade ettik. Biz de Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak dini cemaatlere hangi dinden olursa olsun nefret suçlarına, ayrımcılığa asla bir müsamahamızın olmadığını bir kez daha ifade ettik. Bunun hukuki

zemini oldukça derinleşmiş bir şekilde ortaya kondu aslında. Uygulamada eğer eksikler varsa bunların giderilmesi için de gerekli adımların atılacağı hususunda istişarelerde bulunduk. İnşallah bu toplantıları da önümüzdeki dönemde devam ettirmeyi planlıyoruz.»

Kalın, bir soru üzerine, toplantıda İslam karşıtlığı konusunun genel olarak değerlendirildiğine değinirken, şunları söyledi:

“Bunun küresel bir sorun haline geldiğini, dini kimlikler üzerinden husumet ve düşmanlık üretilmesinin kabul edilemeyeceğini, ötekileştirme tavrının asla müsamaha görmeyeceğinin altını bir kez daha çizdik. Türkiye, dünyaya baktığınızda hamdolsun genel olarak dini çoğulculuk ve dini özgürlüklerin yaşanması konusunda çok iyi bir noktada. Bunun en önemli şahitleri de bizim kendi dini cemaatlerimiz, kendileri de zaten bunu ifade ettiler. Son 18 yılda sadece vakıf mülklerinin iadesi değil, aynı zamanda cemaatlerin Türkiye’nin büyük fotoğrafının bir parçası olduğu; tarihi, kültürel, dini anlamda zenginliğimiz olduğunun altı özellikle hep çizildi, vurgulandı. Eskiden muhtar düzeyinde bile muhatap bulamazken, kendileri ifade ettiler bunu, ‘Biz bugün devlet başkanı düzeyinde muhatap bulabiliyorsak, sorunlarımızı buralara aktarabiliyorsak, bu Türkiye’deki bu büyük dönüşümün bir ifadesidir.’ Tabii ki biz aynı şeyi diğer ülkelerde yaşayan azınlıklar için de bekleriz. Avrupa’da yaşayan Müslüman azınlıklar olabilir, Amerika’da yaşayan Müslüman azınlıklar olabilir veya dünyanın başka coğrafyalarındaki, bölgelerindeki başka azınlıklar için de olabilir. Ama burada din temelli bir nefret suçu söylemine karşı hepimizin birlik ve beraberlik içinde hareket etmesinin önemini hep birlikte bir kez daha vurgulamış olduk.”

COVID-19'un TOPLUMLARIMIZA YANSIMALARI

MORİS LEVİ

*Cemaat Vakıfları 4. Dönem Temsilcisi
Türk Yahudi Toplumu Başkan Vekili*

Mevcut temsilci olarak 2020 pandemi yılını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ne yazık ki Cemaat Vakıfları açısından 2020 yılı kayıp bir yıldır. Yılın başlarında başlayan pandemi bütün ülkemizi kötü etkiledi ama yöneticilerinin kayda değer bir çoğunluğu 65 yaşın üzerinde olan vakıflarımızın faaliyetlerinin bir kısmı nerede ise durdu denilebilir.

Bünyesinde ibadethane bulunan kilise ve sinagog vakıfları pandemiye uygun düzenlemelerle dönem dönem açıldılar ama salgın hastalıktan etkilenen cemaat üyelerinin sayıları arttıkça büyük ölçüde kapandılar. Eğitim kurumlarımıza ait vakıflar yeni düzene uyum sağlamaya çalıştılar. Ancak pandemi esnasında en çok zorlanan vakıflarımız hastane ve sosyal yardım vakıflarımız oldular. Hem destek vermek durumunda olan ihtiyaçlı sayıları çok arttı hem de bağış toplamakta zorlandılar.

Bu yılın cemaatlerimize kaybettirdikleri için nasıl bir liste yaparsınız?

Temsilcisi olduğum bütün vakıflarımızda çok sayıda yönetici hasta oldu. Ne yazık ki çok değerli çalışma arkadaşlarımızı kaybettik. En başta temsilcilik faaliyetlerimize canla başla destek veren, değerli dostumuz, delikanlı arkadaşımız Harutyun Şanlı hayatını kaybetti. Bizim için çok büyük kayıptı. Ailesinin ve dostlarının acılarını paylaşıyorum.

Vakıf yöneticilerimiz pandemi uzadıkça çalışma azimlerini ve ümitlerini yitirmeye başladılar. Zaten yedi yıldır vakıf seçimlerinin yapılamamasından ötürü yorulmuşlardı. Maalesef bu durumu temsilciliğin faaliyetlerine olan ilginin düşmesinden, talep ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile yazışma sayısının azalmasından anladım. Bazı cemaat vakıflarımız ve toplum yöneticilerimiz arasında sorunların bile çıkmakta olduğunu gözlemledim, elimden geldiğince destek ve fikir vermeye çalıştım.

Zaten yaşanmakta olan cemaatler için 2020 yılı ve pandemi son derece önemli bir zaman kaybına neden olmuştur. Temsilci olarak görev dönemimin son çalışma yılı olan 2020'nin başında oldukça ümitliydim. Öncelikle toplumlarımızın yöneticileri arasında birlikte çalışma ve görüş alışverişi bir gelenek haline gelmişti. Her yıl sürdürdüğümüz yemekler, toplantılar, iftar faaliyetleri ile gerek Vakıflar Genel Müdürlüğümüzde gerek Bölge Müdürlüğünde hemen herkes bizleri ismen tanımaktaydılar, vakıflar camiasında toplum yöneticilerimizle dostluklar oluşmuştu. Bizler açısından sorunlarımızı ifade etmek noktasındaki endişeler ortadan kalkmıştı, Ankara'da ve ülkemizin her yerindeki yerel yöneticilerle faydalı verimli çalışmalar başlamıştı. Cemaatlerimiz renklerini, kültürlerini sevinçlerini artık daha fazla geniş toplum ile paylaşmaktaydılar. Ne yazık ki bu süreç sekteye vurdu.

Cemaatlerimizin ortak ihtiyaçları nelerdir?

Bu sorunun yanıtını verirken benim, sürekli tekrarlanan; seçim, maddi sıkıntılara çare ve destek ihtiyaçları, vakıflarımızın birleştirilmeleri ile ilgili yasal düzenlemeler gibi konu başlıklarını sıralayacağımı düşünebilirsiniz. Oysa ben öyle yapmayı bütün vakıflarımız ile paylaşılacak bu raporu hazırlarken bir fırsatın kaybı olarak niteliyorum. Yukarıda bahsettiğim sorunlar zaten biliniyor, muhtelif vesilelerle çeşitli platformlarda paylaşıldı, değerlendirildi. En son Sayın Adalet Bakanımız Abdülhamit Gül ve Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Sayın İbrahim Kalın hepimizle ve ruhani liderlerimizle çok samimi, detaylı bir toplantı yapmışlardır. Bütün sorunlarımızı ve görüşlerimizi bir daha aktarma fırsatını bulduk, her koşulda devletimizin yanında olduğumuzun altını çizdik.

Bence benden önceki temsilci arkadaşlarımızın kurmuş ve büyük bir başarı ile sürdürmüş oldukları çalışmaların öncelikleri, toplumlarımızın, ülkemizin bağrından gelen kökleri, derin yapılarını herkese vurgulamak olmuştur. Ben de dönemimde elimden geldiğince toplumlarımızın ülkemize yapmış oldukları katkıları, izleri vurgulayacak çalışmalarda bulunmayı tercih ettim. Bu bağlamda, sergiler tertip ettik her fırsatta ve her yerde Vakıflarla ilgili toplantılarda ve özel sohbetlerde bunları anlatmaya çalıştım.

Ne yazık ki 12 Cemaat toplam 100.000 kişilik bir nüfusa sahibiz. Nüfusa oranla binde birden biraz daha fazlayız. Ülkemizde bütün ömründe bir kere olsun toplumumuzdan bir tek kişi ile olsun karşılaşmamış olanlar büyük çoğunluktalar. Ancak atalarımızın inşa ettiği binalarla şehirlerimizde, kurduğumuz yeşerttiğimiz mesleklerle, eski ustalarımızın nefesleriyle çarşılarda, kültürlerimizin birer parçası olan yemeklerimiz, müziklerimiz, desenlerimiz ve bayram günlerimizle ülkemizin kültür bütünlüğünün içinde varız. Bunlar kaybolmamalı, fark edilmeli, bilinmeli. Ancak o zaman bizlerin, ülkemizin vazgeçilmez renkleri, lezzetleri olduğumuz görülebilir ve diğer olumlu uygulamalar, destekler arkadan gelir.

Öncelikle altını çizerek belirtmeliyim ki ben bütün bu sıkıntılara rağmen gelecekte ümitliyim. Giderek daha fazla araştırmacı, yazar ve sanatçı bunları vurguluyorlar. 12 yıl önce bizlerin birlikte çalışabilmemizi ve birbirimizi de asırlar sonra tekrar tanımış olmamızı sağlayan vakıflar yasasını çıkaran meclisimize müteşekkirimiz.

Sorunuz ihtiyaçlarımız idi. İnanın bu bağlamda tek bir yanıtlım var; faydalı, donanımlı insanlar olduğumuzun giderek daha fazla fark edilmesi, bu kadar az bile kalmış olsak ülkemiz için çok şey yapabileceğimizin bilinmesi.

MOR GRİÇORİYOS MELKİ ÜREK

Adıyaman ve Çevre İller Süryani Kadim Metropoliti

Bu çalışmamız içerisinde soru yönelttiğimiz iki ruhanimizden birisiniz çünkü Adıyaman'da bir cemaat vakfımız yok ve siz, orada nüfusu azımsanmayacak bir cemaate önderlik ederek çok değerli bir sorumluluğu üstleniyorsunuz. Buna istinaden bu yılın gündemi olan pandemi süreci bölgenizde nasıl geçiyor?

Günaydın Muteber Hanım, Adıyaman ve çevre iller Metropolitliğini hatırlayarak şahsıma yönelttiğiniz sorularınız için teşekkür ederiz. Abraşiyemiz, yerleşik alanı olarak geniş bir sahayı kapsıyor. Bu mesafe yaklaşık olarak 500 km. alandır. Bu alanda kiliseye bağlılığını teyit eden Hristiyan ailelerin sayısı yüz ile yüz elli kadardır. Abraşiyemiz sınırlarında bulunan bu bölgedeki illerin her birisine günün, haftanın, ayın her saatinde ve her gününde ulaşmak çok zordur. Sadece Rabbin verdiği fırsatlara göre çevremizdeki kardeşlerimize ulaşmak ve yerinde seyrek de olsa ayın ve ziyaret yapma fırsatlarını yakalamaya çalışıyoruz. Bu son 2020 yılında gündeminizi de iştigal eden pandemi/korona süreci piyasanın her alanını etkilediği gibi, sizin de bileceğiniz üzere kilise hayatını da etkilemiştir. İnsanın yüreğine dolan bu çelişki, sağlığı koruma acemiliğinden kaynaklandığı kanaatindeyiz. Çünkü insanların yepyeni bir afetle karşı karşıya kaldığını görüyoruz. Herkes gibi biz de bu acemiliği çektik ve az da olsa Abraşiyemizde en az on ailenin süreçten hafif etkilendiğini ve erken atlattıklarını biliyoruz. Abraşiyenin ruhani işlerinden sorumlu bir metropolit olarak, tıpkı bizi gafil yakalayan bir deprem gibi, insanlarımızla ancak moral boyutunda ilgilenebildik. Bu acemilikten sonra Sağlık Bakanlığımızın tebliğlerine uyarak tedbirlere sarıldık.

Cemaatinizin bu süreçte doğan ihtiyaçlarına nasıl cevap veriyorsunuz?

İster korona sürecinde olsun, ister bu süreç öncesinde, burada bulunan insanlarımız, küçük ölçekli işlerde ve ufak çaplı aile iş yerlerinin sağladığı ekonomik geçim kaynağıyla geçimlerini sağlamaktalar. Metropolitliğimizin yardım eli ve dar gelirli yapısıyla, İsa'nın emrettiği 'sağ elinin ne yaptığını sol elin bilmesin' felsefesiyle değersiz ve ufak desteklerle muhtaç kimselere az da olsa yarar sağlamaya çalışılmaktadır.

İstanbul'da ibadethanelere gidilemeyen bir süreç atlattık. Aynı süreç Adıyaman ve çevre illerde de yaşandı mı? Yaşandıysa toplum bunu nasıl karşıladı?

Adıyaman merkez kilisesinde rutin dua ve ayinler hiç kesilmedi. Ancak bu süreçten etkilenen insanlarımız, kendi istekleri doğrultusunda ibadete seyrek olarak katılmaya başladılar. Katılımlar bazen yoğun, bazen de az olduğu bizler tarafında müşahade ediliyor. Dolayısıyla metropolitlik ve kilise kadrosu tarafından herhangi bir ruhani hizmette kısıtlama yapılmadığı için, halk tarafından karşı tepki gösterilmemiştir. Bu açıdan bakıldığı zaman, halkın gönlü ve vicdanı rahattır. Halkın sağlığını düşünerek katılım seyrini olduğu gibi kabullenmek durumunda kaldık.

Bizimle paylaşmak istediğiniz bu sürece dair bir anekdotunuz var mıdır?

Yukarıda da değindiğimiz gibi, korona süreci herkesi ansızın bastığı gibi, bizleri de acemiliğimizde yakaladı. Kanaatimizce alışlagelmiş bu süreç mi diyorsunuz yoksa bu hastalık vakası mı diyorsunuz; sağlayacağımız tedbirler dizisiyle üstesinden gelerek tekrar kilise hayatına dönüş ve normal sosyal aktivitelere ivme kazandırabiliriz. Çünkü insan soyu bu olumsuz etkinin üzerine Tanrı tarafından yetkili kılınmış, dahası bunun gibi nice sindirici çor süreçleri arkasında bırakmıştır.

Pandemi dışında cemaatinizi ilgilendiren başka sorunlarınız var mıdır?

Oldubitti insan sorunlarla doğar büyür ve ölür. Sorunsuz bir insanı ya da bir zümreyi düşünmek eksiklik olur. Herkes gibi ve her Abraşiye gibi bizim de kendimize göre ufak çaplı sorunlarımız vardır. Bazı sorunlar düşünceden kaynaklanır, bazı sorunlar bölgesel kaynaklıdır, bazı sorunlar yapısal, bazı sorunlar toplumsaldır, bazıları finans kaynaklıdır, bazıları ailevidir ve uyum-uyuşma kaynaklı olabiliyor. Bütün bunların fevkinde soğukkanlılıkla sorunların büyütülmemesidir. Bu bizim dileğimiz olduğu halde, herkesin kendi sorunlarını toplumsal boyuta çıkartmama sorumluluğu vardır.

Sayın Temsilci Moris Bey'e ve ekibinize, Abraşiyemizden selam ve saygılar sunuyoruz.

PROF. DR. TOROS ALCAN

Cemaat Vakıfları 3. Dönem Temsilcisi

Surp Haç Tıbrevank Ermeni Lisesi Vakfı Başkanı

Hem bir hekim, hem bir vakıfçı, hem bir akademisyensiniz. Pandemi sürecini 3 ayı kimliğinizle değerlendirdiğinizde ortaya nasıl bir tablo çıkıyor?

Öncelikle, yayınlayacağınız 2020 yılı raporunda, bizlerin de görüş ve değerlendirmelerine yer vereceğiniz için vakfımız adına temsilcimiz Sayın Moris Levi'ye teşekkür etmek isterim.

COVID-19 Pandemi sürecinin belki de en ağır evresini yaşadığımız yılın bu son günlerinde bir hekim olarak geçen on aylık süreci değerlendirdiğimde, bütüncül sağlık hizmetlerinin bir toplum ve aslında bütün insanlık için ne kadar önemli olduğunun hatırlanmış olmasından dolayı temkinli bir iyimserlik içindeyim. Bununla birlikte, birçok dostumu ve sağlık çalışanı meslektaşımı kaybetmiş olmanın derin kederini ve acısını da yaşıyorum.

Pandemi sürecinin yönetimi konusunda ülkemiz ve dünya devletlerinin çalışmalarını izlediğimde, Platon'un 'Devlet' adlı kitabının tekrar okunmasının yararlı olacağını düşündüm. İnsan topluluklarının yaşamındaki hayati ve karmaşık iç içe geçmiş örüntüler nedeniyle pandemi hızla ortadan kaldırılamadı. Fakat, gerek tedavi algoritmalarının gelişmesi gerek de aşılardan acil kullanım onayını almaları bu karanlık dönemden çıkabileceğimizin umudunu yaratmıştır. Fakat, bu yazının kaleme alındığı günde SARS-CoV-2 varyantının yani mutasyona uğramış halinin, virüsü daha da bulaşıcı hale getireceğinin açıklanması, bu iyimserliğime gölge düşürdü. Bütün bunlara ek olarak, COVID-19 Pandemisinin bütün iyimserliğime inat, insanlığa dünya savaşları kadar etkisinin olacağını/olduğunu düşünüyorum. Bütün zorluklara ve olumsuzluklara rağmen 'enseyi karartmadan' hastalarımızın tedavilerini yürütmeye devam ettiğimiz için bir çeşit manevi huzur içinde olduğumu da eklemeliyim.

Bir akademisyen hekim olarak pandemi sürecinde gözlemlediğim absürt bir durum da pandeminin ilk aşamalarında yazılı ve görsel medyadaki paylaşımların düzeyi. Bırakın moleküler biyolojiyi, genetiği, hücre konusunda orta okul fen dersinde anlatılanlar kadar bile bilgisi olmayanların, m-RNA ve diğer aşılardan yorumlar yapması ve görüşlerini yazılı ve görsel medyada yayınlayabilmelerini, yaşadığımız 'vasatlığın' yeni bir tepe noktası olarak görüyorum. Eskiden bu tür lakırdıları yapanlar yüksek sesle görüşlerini dillendiremez, donanım eksikliğinin getirdiği utangaçlık duygusu içinde daha çekingen bir tavırla konuşurlardı. Maşallah, günümüz 'yeni dünyasında' bu kimselerin bırakın çekinmeyi birer ombustman edasıyla konuşmaları, her geçen gün beni daha da rahatsız ediyor. Vasatlığın ve cehaletin adeta kutsandığı ve hatta kurumsallaştığı bir düzene, herhalde hiç alışamayacağım. Daha da acı olan ise, bazı akademik ünvanı olan zevatin 'medya maymununa' dönüşmüş olmalarını görmem oldu. Neyse ki, artık konuya vakıf gerçek bilim insanlarının görüşleri de medyada yer bulabiliyor. Fakat bu halkımız için iyi mi oldu tam da bilemiyorum! Çünkü, toplum 'sarmısakçılara, kelle paçacılar' inanmanın dayanılmaz hafifliğine meylettiğinden ve diğer şarlatanların aksine 'cennet vadetmedikleri' için olsa gerek biraz da hayal kırıklığı yarattılar.

Bir lise vakfı başkanıyınız. Sürecin okulunuzdaki öğrencilerde yansımaları nasıl oldu? Sınavlarında beklediğiniz başarıları yakalayabildiler mi?

Surp Haç Tıbrevank Ermeni Lisesi Vakfının yönetimi olarak okul müdürümüz, müdür baş yardımcımız ve bütün öğretmenlerimiz ile birlikte pandemi sürecini yönetmek için hızla bir acil yönetim modeli oluşturduk. Doğal olarak, Milli Eğitim Bakanlığının yönerge ve talimatlarına göre önce aylık sonra da haftalık esnek programlar ve uygulamalar geliştirdik. Mekansal sorunun olmadığı için hızla sınıflardaki öğrenci mevcudunu düşürmek için yeni sınıflar oluşturduk. Sonrasında, uzaktan eğitime geçtiğimizde ise okulumuzdan (bütün sınıflardan) canlı ders yayınlayabilmek için altyapı eksiklerini tamamladık. Fakat sonrasında, okulların tamamen kapanması nedeniyle öğretmenlerimiz evlerinden derslerini vermeye başladılar. Bu amaçla uzaktan eğitim uyguladığımız programlara ek olarak özel bir yazılım da alınarak ölçme değerlendirme kullanılacak ek veriler de toplandı. Okulumuzun erkek yatılı bölümü öğrencileri de evlerine gönderildiler.

Her türlü teknik ve fiziksel düzenlemelere rağmen bu sürecin en büyük açmazı, öğrencilerimiz arasındaki *'sahici temasın'* ortadan kalkması sonucu *'akran eğitimi ve öğretiminin'* sekteye uğraması olmuştur. Bence, yirmi birinci yüzyıl, eğitimde skolastik yaklaşımların ortadan kalktığı bir çağ olmalıdır. Okul fonksiyonlarının neredeyse tamamının, özellikle de sınıf düzeninin ortadan kaldırılmasının gerekliliğini düşünüyorum. Sınıflarda eğitim yerine öğretmenlerin bir tür danışman olduğu ve öğrencilerin birbirleriyle temasını artıracak yeni mekan ve sistemlerin yaratılması gerekecektir. Emir, komuta düzenini hatırlatan bir okul yerine gerçek hayata en yakın, yeni öğrenme ve deneme alanlarının *'hayal edilmesiyle'* işe başlanabilir. Belki de pandeminin en yararlı sonuçlarından biri de bu olacaktır. En azından bizim için öyle...

Gözlemlerinize göre cemaatinizin gençlerinin pandemi sürecine bakış açılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye Ermeni Toplumu gençlerinin hayat enerjilerini soğuran, üretkenliklerini ve aidiyetlerini azaltan ve derin bir gelecek kaygısına sokan *'varoluşsal'* sorunlarının, pandemi sürecinde daha da derinleştiğini gözlemliyorum. Buna ek olarak, bütün dünyanın benzer bir karmaşa içinde olması ve aşırı milliyetçi akımlarının güçlenmesiyle de başka diyarlarda bulmayı umdukları *'cennetleri'* de yok etmiş, gençlerimizi büyük bir boşluk içine düşürmüştür. Bu halet-i ruhiyyeden çıkmanın yolunu da yine gençlerin, kendilerinin bulması gerektiğini düşünüyorum. Zira, üsten önerilen herhangi bir çözüm önerisinin, gençlerimiz tarafından benimsenmesinin olanaksız olduğunu bilecek kadar yaşadığım da bir gerçek. Doğal olarak, biz yöneticilerin yapması gerekenler açıktır fakat Murathan Mungan üstadın *'Neye soyunursan soyun, ülken kadar giyinirsin'* deyişini de hatırlamak iyi olacaktır.

Bu sürece dair bizimle paylaşabileceğiniz bir anekdotunuz var mıdır?

İnşaat mühendisi bir hastam *'Hocam sizinkiler de aşırı bir türlü bitiremediler'* diyerek yarı eleştiri yarı sıtaışte bulunmuştu. Ben de cevaben *'Üstad, siz de 20 katlı bir binayı on günde bitiremiyorsunuz'* dediğimde suratındaki acı tebessümü hep hatırlayacağım.

Bunun dışında paylaşmak istediğiniz vakfınızla ilgili başka sorunlarınız var mıdır?

Pandemi kadar toplumlarımız için yıkıcı etkileri olan vakıf seçimlerin, değerli dostumuz ve Vakıflar Meclisindeki Temsilcimiz Sayın Moris Levi üstadın, üç yıllık görev süresinin tamamlandığı bu Aralık ayında da yapılamamış olması artık her türlü yorumu ve değerlendirmeyi anlamsız kılıyor. Zira, söylenecekler çoktan tükendi. Çılgılığımızı, Fizan'daki sağır sultan bile duydu! Bu konuda sadece son olarak tarihe not düşmek amacıyla bir saptama yapmak istiyorum. O da, bu *'de facto'* seçimsizlik durumunun bir statükoya dönüşmesi ve sonrasında da *'de jure'* bir özellik kazanması tehlikesinin göz ardı ediliyor olmasıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle yeni hayallerle dolu bir yıl ve umutlu bir gelecek dilerken, Yahudi dostlarımızın Hanuka Bayramını ve Hristiyan kardeşlerimizin de yaklaşan Noel Yortularını tebrik ederim.

LAKİ VİNGAS

Cemaat Vakıfları 1. ve 2. Dönem Temsilcisi

RUMVADER Kurucu Başkanı

Yeniköy Panayia Rum Ortodoks Kilisesi ve Mektebi Vakfı Başkanı

Uzun yıllardır, azınlık konularıyla ilgili oldukça aktif bir isimsiniz. Dolayısıyla boş vaktiniz yok desek yeridir. Pandemi süreci var olan ve bekleyen çalışmalarınızda neleri değiştirdi?

Boş vaktim yine olmadı, açıkçası olmamasından da şikayet etmiyorum. Zira iş hayatım ve sosyal sorumluluk projelerim yoğun. Yıllar içinde edindiğim deneyimi, dostlar ve genç arkadaşlarla paylaşınca çok keyifli oluyor. Bana güvenip birlikte çalıştığımız genç nesillerden ilham alıyorum; motivasyonum artıyor. Onlara güveniyorum.

Ayrıca Yeniköy’de bir kilise vakfının başkanısınız. Ayinler uzunca bir süre yapılamadı vs. Bu sürecin cemaatinize yansması nasıl oldu?

Yeniköy ekseninde düşünürsek pandemi döneminde yaptığımız en önemli faaliyet sosyal dayanışmaydı. 5-6 kişiden oluşan gönüllülerimiz, 65 üstü kişiler veya maddi imkanı sınırlı olan kişilere adeta evlere hizmet vererek birbirimizi destekledik. Gıda, ilaç, doktor, tahlil gibi ihtiyaçları giderdik. Hatta *kutsal haftayı* da bir şekilde kapalı kapılar ardında çok az kişiyle de olsa yaşadık. İnsanları ziyaret ederek veya telefonla arayarak morallerini yüksek tutmaya çalışarak, bu zor dönemi atlattık. Şimdi yeniden benzer bir döneme giriyoruz.

Ayrıca vakfımızın yıllardan beri sürdürdüğü kültürel faaliyetleri bu yıl da sosyal dayanışma anlayışıyla devam ettirmeye gayret ettik. Bu yıl 3.sünü yaptığımız *Theotokia Festivalinde* kitap tanıtımı, konser, gibi etkinlikleri sınırlı katılımı ancak sosyal medya imkanlarıyla gerçekleştirdik. *Discovering Yeniköy* faaliyetlerine özellikle önem verdik. Çıkma yasaklarının yoğun olduğu hafta sonlarında *YouTube* kanalımızdan güzel sohbetler düzenledik. Bu tür faaliyetlere devam etmeye kararlıyız. Bir taraftan mahalle kültürünü geliştirirken öteki taraftan faydalı konular gündeme geliyor. *Instagram*, *Facebook* ve web hesaplarımızda ayrıca aktiftir. Çalışmalarımız arasında teknoloji ile aşına olmayan yaşlılarımızı da destekleyerek temel bilgileri öğretecek ve görsel temas kurabilecekleri etkinlikleri de destekliyor ve yer veriyoruz. Tüm bu işler gönüllü arkadaşlarımızın cömert yaklaşımları sayesinde gerçekleşiyor.

<https://www.facebook.com/discoveringyenikoy>

<https://www.instagram.com/discoveringyenikoy/>

<https://www.discoveringyenikoy.com/>

Bu sürece dair bizimle paylaşabileceğiniz bir anekdotunuz var mıdır?

Kutsal Cuma akşamı herkesin bildiği ve söylediği ilahiyi kapıdan ve pencereden mesafeyi koruyarak kaydettik ve *facebook* sayfamızda paylaştık, herkes mutlu oldu.

Pandemi dışında vakıflarınızla ilgili başka sorunlarınız var mıdır?

İki temel sorunumuz var: Toplumumuzun çok azalması ve vakıflarımız seçim hakkından mahrum olduğu için yönetimlerimizin ibra edilememesi.

ANDON PARİZYANOS

RUMVADER Başkanı

Burgazada Aya Yani Rum Ortodoks Kilisesi ve Mektebi Vakfı Başkanı

Koca Mustafa Paşa Samatya Aya Nikola Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı Başkanı

Sarmaşık Aya Dimitri Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı Başkanı

Cemaat üyelerinin, daha çok ileri yaşlı olduğu bir toplumun başkanısınız. Pandemi süreci, zaten toplam nüfusu ciddi olarak azalmış cemaatinizin geleceği açısından sizleri kaygılandırdı mı?

Çoğunluğu ileri yaşlardaki kişilerden oluşan toplumumuz tabiidir ki pandemiden çok etkilenmiştir. Birçok sorun ile boğuşurken bu da insanların moralini bozmuştur. Özellikle kiliselerimizde ayinlere katılanların sayısı en aza inmiştir.

Hayatın normal akışının sekteye uğradığı bir süreçten geçiyoruz. Cemaat yöneticisi olarak bu süreci nasıl yönettiniz?

İlk başta konunun vahameti pek anlaşılamadı ancak sonradan vakalar bizim toplumda da artınca, insanlar konuyu kavradı ve önlemler almaya başladı. Örneğin düğün, vaftiz, mevlüt ve cenazelere katılım azalmıştır.

İbadet yerlerinin kapalı olması dolayısıyla ayinlerinizi gerçekleştirememiş olmanızın cemaatinize yansması nasıl oldu? Kabul gördü mü, yoksa her koşulda kiliseye gitmek isteyenler oldu mu?

Kiliseler kapalı olduğu süre içinde, herkes evinde kalmayı tercih etmiştir, ayinler yalnız Patrikhane kilisesinde cemaatsiz devam etti ve internetten yayınlanmıştır, böylece isteyen evinden izleyebiliyordu.

Adalarda durum nasıldı? Yazın turistlerin artmasıyla virüs tehlikesi yaşandı mı?

Adalarda da tedirginlik vardı özellikle hafta sonlarında İstanbul’dan gelenler pek önlem almıyorlardı, bu da büyük tehlike idi. Özellikle yeme içme konusunda pek kurallara uyulmuyordu. Devamlı adalarda oturanlar tabii ki İstanbul’dan biraz daha rahattı.

Peki, İmroz’daki (Gökçeada) küçük cemaatiniz süreci nasıl yönetti?

İmroz’da da konu aynı idi, ancak ne de olsa biraz kapalı bir ada olduğundan pandemiden daha az etkilenmiştir. Ancak dışarıdan gidiş gelişler artınca etkilenen kişiler artmıştır. Bu da önlemlerin artırılmasına gerek duyulmuştur.

Bu süreçten toplumlarımızın geleceği için öğrenmemiz gereken nedir?

En başta böyle konularda resmi makamların uyarılarına uymak, “bana bir şey olmaz” mantığını terk etmek gereklidir.

Pandemi sürecine dair bize anlatmak istediğiniz bir anekdotunuz var mı?

Bu pandemi konusu çıktığı zaman en büyük anekdot bazı kişiler “böyle bir şey yok inanmayın, insanları korkutmak için çıkarıldı” diye sitem ediyorlardı. Sonradan yakın çevrelerine ulaşınca bu mantığı terk ettiler.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Tabii ki var, hem de çok. Seçimler yapılmıyor veya yapılamıyor, şimdi bir de pandemi dolayısı ile bazı kıralar ödenemiyor bu da ekonomik sorunlar doğurdu, bazı vakıflarımızda maaşlar çok zor ödeniyor, yönetim kurulu toplantıları elektronik ortamda yapılıyor; bu da sağlıklı bir çözüm değildir. Birçok yaşlıca üye internet ortamına alışamadı ve kullanamıyor. Genellikle zor bir süreçten geçmekteyiz ve sorunlar artmaktadır.

BEDROS ŞİRİNOĞLU

Ermeni Vakıflar Birliği Başkanı

Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi Vakfı Başkanı

Cemaatinizde sağ kolunuz diyebileceğimiz, Ermeni Vakıflar Birliği Genel Sekreteri, sevgili dostumuz, Harutyun Şanlı'yı Covid-19 nedeniyle kaybettik. Öncelikle tekrar başsağlığı diliyoruz. Cemaat Başkanı olarak bu süreci nasıl yönettiniz?

Dünyanın ortak gündem maddesi olan yeni korona virüs (Covid-19) süreci içerisinde sevgili dostum Harutyun Şanlı'yı ve birçok kişiyi kaybettik. Üzgünüz, hepsi nur içinde yatsın. Pandemi ilanı ile birlikte, acil birimimizin bir bölümünü ve hastanemizin bir katını izole ederek Covid hastalarına ayırdık. Hastaneye girişler sıkı denetim altına alındı. Maske kontrolü, ateş takibi ve oksijen satürasyon ölçümü yapılmaya başlandı. Çalışanlarımız için her türlü koruyucu önlem temin edildi.

Poliklinik hizmetleri her branşta tek hekime indirildi ve esnek çalışma düzenine geçildi. Covid-19 ekibi kuruldu, alt destek birimleri belirlendi ve bu birimlerin yedekleri oluşturuldu. Herhangi bir ayırım yapılmaksızın olanakların elverdiği maksimum ölçüde hastalarımızın ayakta ve yatarak tedavileri sağlandı.

Aynı zamanda bir hastane vakfı başkanı olarak gözlemlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?

Pandemi hastanesi ilan edildiğimiz günden beri tüm hastane çalışanlarımızla bir ekip olarak bu zorlu sürecin üstesinden gelmeye çalışıyoruz. Kapasite aşımımız olmadı. İlaç temini, korunma teçhizatı gibi konularda her zaman yeterlilik sağladık. Bu süreçte insanlar hastaneye gelmekten fazlasıyla kaçındı. En büyük korkumuz huzurevi ve bakımevi bölümü. Çünkü bu kısımda kalan sakinlerimizin daha fazla bakıma ve ilgiye ihtiyacı var. Huzurevi kısmında büyük bir titizlik gösteriyoruz. Ziyaretçi yasağı geldi, vardiya sistemimizde değişiklik yapıldı. Ateş, nabız, solunum gibi belirti takibi günde 4 kez yapılıyor. Aldığımız sıkı tedbirlere rağmen ne yazık ki korktuğumuz başımıza geldi ve son bir ay içinde bakıma muhtaç sakinlerimizde vakalar görülmeye başlandı. Yoğun bir bakımla en az zayıatla şimdilik bu süreci atlattık. Temennim bu durumun tekrar yaşanmaması.

Hastaneniz Ermeni toplumunun bu süreçteki tüm ihtiyaçlarına cevap verebildi mi? Tespit ettiğiniz ihtiyaçlar oldu mu?

Bu süreci sadece Ermeni toplumu ile sınırlandırmanın doğru olmayacağını düşünüyorum, Hastanemiz geçmişte olduğu gibi bugünde hiçbir fark ve ayırım gözetmeksizin tüm hastaların ihtiyaçlarını en iyi ölçüde karşılamak için tüm imkânlarını seferber etmiştir.

Bu süreçte artıları eksileriyle toplumunuz nasıl etkilendi?

Bu süreçte sırf Ermeni toplumu değil tüm toplumlar etkilendi. Ekonomi etkilendiği için buna bağlı tüm alanlar eğitim, sağlık vb. etkilenmiştir. Bu süreçte hem bireysel hem de toplumsal alışkanlıklarımız değişti. Dolayısıyla stres ve panik ortamı oluştu. İnsanlar bu süreci atlarmaya çalışırken psikolojik olarak da bir hayli etkilenmektedir.

Pandemi sürecine dair bize anlatabileceğiniz bir anekdotunuz var mı?

Hastanede çalışan bir personelimizde ateş başladı. Korona virüs semptomu diye düşünüldüğü için test yapıldı. Üç test sonucu da negatif geldi. Bu hastalıkla ilgili bütün semptomları taşıırken testin negatif gelmesi bizi çok korkuttu.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Her vakfın olduğu gibi bizimde sorunlarımız mevcut. Cemaatimizin yapı taşı olan okullarımız da bütçe açıklarının kapatılması, daha nitelikli bir eğitim sunulması, genç kuşak eğitimcilerin yetişmesi, yapısal ve yönetsel reformlarla genel verimliliğin yükseltilmesi yıllardan beri toplumumuzun değişmeyen öncelikleri durumundadır. Mevcut dönemin kaçınılmazı olan yeni korona virüs (Covid-19) salgınına karşı mücadelenin güçlükleri de rutin sorunlarımızın üzerine eklenmiştir.

İSHAK İBRAHİMZADEH & EROL KOHEN

Türk Yahudi Toplumu Eşbaşkanları

Türkiye Hahambaşılığı Vakfı Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi? Cemaatin ne gibi ekstra ihtiyaçları oldu? Süreci nasıl yönettiniz?

Küresel salgının tüm ülkeleri etkilediği zorlu bir yılı geride bırakırken, vakıf yöneticileri olarak, hepimiz, üstümüzdeki büyük sorumluluğun ve fevkalade zor koşulların farkında çalışarak görevlerimizi yerine getirmeye gayret ettik.

Dünyanın salgına hazırlıksız yakalandığı bu dönemde Vakfımız, Çin ve Avrupa'dan gelen haberler sonrası, pandeminin memleketimize gelmesinden 5-6 hafta evvel hazırlıklara başladı. Kısıtlı miktarlarda olsa dahi, hastalanan üyelerimizin temin etmekte zorluk yaşayacağı ve acil durumlarda kullanılmak üzere, koruyucu maske, dezenfektan ve mobil oksijen makinesini hazır ettik. Bilahare, Covid-19'un ülkemize ulaşması ile birlikte önceleri tabii ki herkes gibi bir bilinmezlik süreci yaşadık ve ilerleyen günlerde gelişmelere göre kendimizi uyarlamaya çalıştık.

İlk zamanlar, hastalıkla karşılaşan kardeşlerimize ulaşabilmek ve onları gerek hastanelerde, gerekse evlerinde desteklemek için büyük zorluklar yaşandı. Hasta olan kişilerin nerede tedavi göreceği, nereye gideceği dahi belli değildi. Hastalığın tanı ve tedavisi hakkında bilinmeyenler vardı. Ancak, zaman ile hastalığın kesin ve geçerli bir tedavisinin, korumada da etkili bir aşının olmayışı karşısında yapılması gereken tek şeyin önleyici sağlık hizmetleri ve özellikle toplumsal koruma önlemlerinin alınması olduğu gerçeğini öğrendik. Bu doğrultuda çalışmalarımız giderek düzeldi ve daha etkin hale geldi.

Hastalıkla karşılaşan veya bilinmeyenlere cevap arayan vakıf üyelerimize çare olmak adına cemaatimiz için çalışan profesyoneller, danışmanlar ve çok kıymetli hekimlerden oluşan bir *whatsApp* grubu kurduk. Virüse yakalanan hastalarımıza yardım etmek, acilen tedavi görmek üzere gidebilecekleri bir yer olması ve tedavi sürecini takip edebilme adına belirli sayıda hastanenin yönetimi ile temasa geçtik.

Kurduğumuz ve 24 saat çalışan merkezimiz ve faal olan acil destek hattımız ile özellikle SMS ve *whatsApp* kullanarak toplumumuz ile hızlıca iletişim kurduk ve bilgi akışı sağladık.

İbadethanelerdeki ve okulunuzdaki rutini nasıl düzenlediniz?

Dini vecibeler konusunda, ibadethanelerimizde devletimizin aldığı sağlık önlemlerine hızlı bir şekilde uyduk. Sinagoglarımız bir süre kapandı ve büyük toplantılar iptal edildi. Cenaze törenleri ve büyük ölçekli dini törenler gibi uygulamalar için yeni yollar aramak zorunluluğu doğdu. İnananlara cenaze ve dini törenleri video konferans ile takip etme, telefon hattı aracılığı ile görüş alışverişinde bulunma gibi yeni uygulamaları hayata geçirdik. Sinagog yönetimlerimiz ve hahamlarımız yukarıda belirttiğimiz gibi *Facebook* ve *Zoom* üzerinden tüm duaları her gün (Şabat günü hariç) 5-6 farklı kanaldan yaptılar.

Okulumuz, öğrencilerimiz ve toplumumuzun riskleri en aza indirdiğinden emin olmak için Milli Eğitim Bakanlığının gereken tüm düzenlemelerini takip etti. Diğer okullar gibi büyük bir başarı ile uzaktan eğitim programını uyguladı ve her öğrencisinin uzaktan eğitime erişimini sağlamak için tablet sahibi olmasına yardım etti.

İhtiyaç sahibi ailelerin evlerine gıda paketi ulaştırmak, muhtaç üyelerimize aylık bağlamak, eğitim çağındaki öğrencilerimize eğitim bursları vermek zaten Vakfımızın senelerdir sürdürmekte olduğu asil görevlerinden idi. Covid-19 salgını nedeni ile bu görevimize geçmiş senelerden daha dikkatli ve yoğun bir şekilde devam ettik ve etmeye devam ediyoruz.

Bu süreçten toplumlarımızın geleceği için size göre öğrenmemiz gereken nedir?

Mevcut kriz, aynı zamanda gelecek için önümüzde duran büyük zorluklara yeni bir bakış açısı getiriyor. Şimdi bir adım geri atma ve son birkaç ayın deneyimlerinden ders alma zamanıdır.

Pandemi süreci, tüm kırılganlıklarımızın yanında bize topluma ulaşmak ve toplumu bilgilendirmek konusunda eksikliklerimizi görmemizi ve buna yanıt verme imkanını sağladı. Mesafeye rağmen insanlara yakın olmak! İşte buna uyum sağlamak için elimizden gelenin en iyisini yapıyoruz. Kendimiz için yeni sevinçler yaratmayı, eskileri yeniden keşfetmeyi (*facebook*'taki çocukluk fotoğrafları), yeni üzüntüleri evcilleştirmeyi (ebeveynleri ve torunlarımızı kucaklamamayı) öğreniyoruz. Yeni dönemde dünyanın gelişimine daha açık, daha mobil ve dinamik yöntemler oluşturmamız gerektiğini, toplumun daha fazla birlikte olması için sosyal platformları daha etkin kullanmamızın faydalarını ve daha fazla hedef odaklı çalışmamızın önemini yaşayarak gördük.

Toplumumuzdaki insanlarımıza hizmet ve onları desteklemeye yönelik gerçek amaçlarımız ile bu yönde geçmişte kurulmuş araç ve kurumlarımızın süregelmekte olan alışkanlıklar ve çalışma yöntemleri arasında hangilerinin daha öncelikli olmaları gerektiği hakkında algı karışıklığını bir kez daha fark ettik ve bu durumun giderilmesinin ve geleceğimizi planlamak için samimi bir özeleştiri yapmamızın şart olduğunu anladık.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Covid-19 salgınının memleketimiz başta olmak üzere, tüm dünya ülkelerini etkileyen ekonomik, sosyal ve çevresel sonuçları dışında, Vakıf olarak var olan sorunlarımızı; öncelikle hepimizin bildiği ve son zamanlarda her ortamda konuşulan geciken seçim yönetmeliğinin yarattığı kayıplar, nefret söyleminin karşısında hukuken yetersizliğimiz, vakıflarımızın ve azınlık anlayışının geleceğini ilgilendiren, günümüz gerçekleri ile tekrar ele alınması gereken konular olarak sıralayabiliriz. Yılların birikimi ile oluşan bu konuların, bu zor ve olağanüstü dönemde konuşulabiliyor olması ve sorunlarımızı anlayan ve çözmek isteyen bir devletin bulunmasından doğan ümit, memnuniyet ve teşekkürlerimizi belirtmek isteriz.

Değinmek istediğiniz başka bir konu var mı?

Son olarak bu dönemde yaşamını yitirenlere taziyelerimizi sunuyor ve korona virüs salgını sürecinde zamanımızın gerçek kahramanları olan ve fedakarca görevlerini yapan tüm sağlık çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Bu vesile ile yeni Genel Müdürümüz Burhan Ersoy Bey'e başarılar diler, uzun yıllar beraber çalıştığımız Sayın Adnan Ertem'e teşekkürlerimizi iletiriz.

Hepimize sağlık, huzur, mutluluk ve başarılarla dolu bir 2021 yılı dileriz.

SAİT SUSİN

Beyoğlu Süryani Kadim Meryemana Kilisesi Vakfı Başkanı

Cemaatinizin değerlerinden Prof. Dr. Murat Dilmener'i Covid-19 dolayısıyla kaybettiniz. Tekrar başınız sağ olsun. Ardından kendisinin ismi bir pandemi hastanesine verildi. Eminim bu kayıp sizleri üzdüğü kadar, isminin bir hastaneye verilmiş olması gururlandırmıştır. Bu konuyla ilgili söylemek istedikleriniz var mı?

Değerli Hocamız Prof. Dr. Murat Dilmener'i, bir hastasını muayene ederken maruz kaldığı Covid-19 virüsüne yakalanmasıyla gelişen sağlık sorunları neticesinde kaybetmenin üzüntüsünü yaşarken, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Yeşilköy'de yeni yapılan Acil Durum Hastanesi'ne Hocamızın isminin verildiğini açıklaması bizlere teselli oldu. Hastanenin açılışına hocamızın ailesi, Metropolitimiz Mor Filüksinos Yusuf Çetin, Marev Vakfı Başkanı Av. Haluk Eldem'le beraber katıldık ve büyük onur yaşadık. Cumhurbaşkanımızla beraber aynı zamanda merhum hocamızın öğrencisi olan Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'nın konuşmaları bizi çok duygulandırdı. Hocamızla gurur duyduk.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinin duayen hocalarından olan Prof. Dr. Murat Dilmener ve bazı değerli çalışma arkadaşları yoksul hastaları ücretsiz tedavi ederek onlara destek vermekteydi. Bunun için kendisi ve arkadaşlarının haklarında soruşturma açılmış, neticesinde mahkeme 3.500.000 TL tazminat ödenmesine ve bu meblağın 500.000 TL'sinin, Prof. Dr. Murat Dilmener tarafından karşılanmasına karar vermişti. Ardından Yargıtay'ın kararı bozması ile söz konusu cezadan vazgeçildi. "Yoksulların Doktoru", "Hocaların Hocası" sıfatları ile anılan Hocamız, yalnız Mardinliler ya da Süryaniler tarafından değil, onu tanıyan her kesimden takdir ve saygı görmüştür.

Vefatından hemen sonra, çeşitli Mardin sivil toplum örgütleri, aynı zamanda Mardinliler Eğitim ve Dayanışma Vakfı (MAREV) Kurucu ve Yönetmenler Kurulu üyesi olan Hocamızın isminin Mardin Devlet Hastanesine verilmesi konusunda çalışmalara başlamışlardı bile. Merhum Hocamızın adının Yeşilköy Acil Durum Hastanesine verilmesi, tüm Mardinlileri, Süryani Cemaatini ve onu tanıyan herkesi memnun etti, gururlandırdı. Değerli Hocamıza Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine sabırlar diliyoruz.

Cemaatinizde pandemi sürecini nasıl yönettiniz? Bireylerin ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiniz?

Pandeminin dünyada yayılmaya başlaması ile beraber öncelikli olarak kiliselerimizi ibadete kapattık. Sürecin uzayacağına kanaat getirince, cemaatin ibadetinden daha fazla uzak kalmaması için ayinlerimizi sosyal medya üzerinden kendilerine ulaştırmaya başladık.

Sokağa çıkma yasağı uygulandığı dönemlerde, Sayın Valimiz Ali Yerlikaya'nın talimatı ve İstanbul Emniyet Müdürlüğünden bir ruhani, birkaç *diyakos* ve çekim ekibi için alınan izinle, her pazar günü, sosyal medya üzerinden ayinlerimizi cemaatimize ulaştırdık.

Salgında cemaatimizden vefat edenler oldu. Bir hastane, Covid-19'dan vefat eden ilk cemaat üyemizi bizlere vermek istemedi. Merhumun Kilyos'ta, daha önce hazırlanan mezarlığa defnedilmesi istendi. Bizler de İstanbul Sağlık Müdürlüğüne müracaat ederek söz konusu merhum cemaat üyemizin kendi mezarlı-

ğımıza gömülmesini sağladık. Ayrıca, gömünün aynı gün yapılması şartıyla cenazelerimizi almamıza izin verdiler. Bu güne kadar vefat sebebi Covid-19 olsun veya olmasın, cemaatimizden vefat edenlerin duaları kilisede değil, mezarlıkta açık havada, yalnız ailelerinin katılımı ile yapılmaktadır.

Temmuz ayında ara verilen nikâh ve vaftiz törenleri, kontrollü bir şekilde, sadece yakın aile fertlerinin katılımı ile tekrar yapılmaya başlanmıştır.

İbadetlerin bir süre yapılamamış olmasının cemaat içi yansımaları nasıl oldu?

Kiliselerimizi, temmuz ayı ortalarında aldığımız önlemler kapsamında, belli sayıda cemaatin katılımıyla ibadete açtık. Kilise girişinde, her giriş yapan bireyin ateşini ölçüyor, maskesi olmayanlara maske veriyor, 4-5 kişilik sıralara, 1-2 kişi olarak oturmalarını sağlıyoruz.

Merkez kilisemiz, sokağa çıkma yasağı dönemleri dışında, bireysel ibadetlere hep açık kaldı. Bütün dünyayı etkisi altına alan bu sürecin etkileri ne olacak herkes gibi biz de tam olarak öngöremiyoruz. Kiliselerimiz hem ibadet ettiğimiz, hem de sosyalleştığımız mekânlardır. Her kilisenin bir kültür salonu vardır. Bu salonlar şu an için hala kapalı ve daha ne kadar kapalı kalacağı konusunda kesin bir tarih veremiyoruz.

Bu küresel belirsizlik, her alanda, tüm toplulukları etkilediği gibi bizim cemaatimizi de olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bizler de, tüm insanlığın bir parçası olarak, salgına yönelik aşının bir an önce bulunmasını ve eski yaşantımıza dönmeyi umuyor ve yürekten diliyoruz.

Mardin'deki cemaatinizle yakın ilişkileriniz olduğunu, ihtiyaçlarına cevap vermeye her an hazır olduğunuzu biliyoruz. Bu süreci nasıl geçirdiler? İlgilenilmesi gereken özel durumlar oldu mu?

Süryani Ortodoksların cemaat vakıflarına kayıtlı 7 adet vakfı mevcuttur. Süryani Katolik ve Süryani Protestan vakıflarını da eklersek 10, Keldani vakıflarının eklenmesi ile de toplam 13 adet Süryani kökenli vakfımız bulunmaktadır. Bu vakıfların büyük bir kısmı Mardin, Midyat ve Diyarbakır'da, biri de Elazığ'dadır.

Süryani Ortodoksların büyük bir kısmı İstanbul'da ikamet etmesine rağmen, yalnız vakıf yöneticileri olarak değil tüm cemaatin gözü ve gönlü güneydoğudadır. Kiliselerimizin, manastırlarımızın kültürel varlığımızın çok büyük bir bölümü oraldadır. Bu topraklarda 5.000 yıllık bir geçmişe sahip olan Süryaniler, dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, Mezopotamya'da, Ortadoğu'da bulunan kilise ve manastırlarla ilişkilerini canlı tutmaktadırlar.

İstanbul Süryani Kadim Vakfı yöneticileri olarak bizlerin de söz konusu vakıflarla olan ilişkileri ve ilgileri her daim en üst seviyededir. Örnek vermek gerekirse; 2002 yılında İstanbul cemaatinden bir grup gönüllü ile kurulan “Deyrulzafaran Manastırı Bakım Onarım ve Yaşatma Derneği”, Deyrulzafaran Manastırı'nın restorasyonu ve çevre düzenlemesini yaptı. Erozyonla yok olma noktasına gelen manastırın tarım alanlarına 55.000 fidan dikilerek arazi yeniden canlandırdı. Bugünlerde, başta zeytin, badem olmak üzere üzüm, elma, armut, kiraz gibi ürünler yetiştirilerek ülke tarımına katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Dernek, aynı zamanda manastırı ziyarete gelenlere rehberlik hizmeti vererek, Mardin turizmini desteklemekte, Süryanilerin tarihi, kültürel yapısı ve tarihi eserlerinin tanıtımına katkı sağlamaktadır.

Bu süreçten toplumlarımızın geleceği için öğrenmemiz gereken nedir?

Günümüzde, ülkemizdeki diğer bütün azınlık cemaatleri gibi Süryani Cemaati'nin de sayıları oldukça azalmıştır. Ermeniler'den sonra Türkiye'de yaşayan en kalabalık nüfusa sahip olduğu halde, Türkiye'de yaşayan Süryaniler'in nüfusu 25.000 kişiyi aşmamaktadır.

2008 yılında yürürlüğe giren 5737 sayılı Vakıflar Yasası ile azınlık cemaatlerine büyük kolaylıklar sağlanmış olmasına rağmen, yasanın eksik kalan yönleri tamamlanarak, ülkenin bir zenginliği olan azınlıkların korunmasına destek verilmelidir.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

1950'lerden sonra İstanbul'a yoğun bir şekilde göç eden Süryanilerin kiliseye, okula, huzurevine acil bir şekilde ihtiyaçları halen sürmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın gösterdiği irade ile, Cumhuriyet tarihinde, resmi izinler alınarak sıfırdan inşa edilen ilk kilise olan “Mor Efrem Süryani Kadim Kilisesi” ile ilgili devletimizin her kademesinden destek ve kolaylık gördüğümüzü ifade etmek isterim.

86 yıl sonra ilk defa Mor Efrem Süryani Anaokulumuz açıldı. Okulun açılışında Milli Eğitim Bakanlığımız her konuda bizlere yol gösterdi, yardımcı oldu. Anaokulumuzun yaşayabilmesi için en kısa zamanda ilk ve orta öğrenim kurumlarımızı da açmamız gerekmektedir. Bu konuda da resmi kurumların desteğine ihtiyacımız vardır. En kısa zamanda ilk ve orta okulumuza kavuşmayı beklemekteyiz.

Bütün azınlıkların temsilcileri 2012'den beri askıya alınmış olan Cemaat Vakıfları seçimlerinin yapılması için yönetmenliğin bir an önce çıkarılarak seçimlerin yapılmasını beklemektedirler.

Cemaat Vakıfları Ofisi büyük bir eksikliği tamamlamaktadır. Bu ofiste bir araya geliyor ortak sorunlarımızı konuşuyor birbirimizi daha iyi tanımış oluyoruz.

Cemaat Vakıfları Temsilciliğini iki dönem başarı ile yürüten Sayın Laki Vingas'a, ondan görevi alan Sayın Prof. Dr. Toros Alcan'a ve aynı görevi üç yıldan beri başarı ile yürütmekte olan Sayın Moris Levi ve yardımcısı Sayın Can Ustabaşı'ya, ayrıca temsilciliğin koordinatörlüğünü yapan Sayın Muteber Yılmazcan Simonetti'ye yaptıkları çalışmalar için teşekkür ederiz.

BERNARD SARIBAY

Taksim Surp Agop Ermeni Hastanesi Vakfı Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

Pandemi süresince, özellikle Mart 2020 ayından bu yana, her cemaatte olduğu gibi, aslında küçük sayılabilecek 2000 kişi civarındaki Ermeni Katolik Cemaatimiz de doğal olarak olumsuz etkilendi. Çok şükür cemaatimizin önemli kişileri arasında Covid-19'dan ölüm vakaları çokça duyulmadı şimdiye kadar, ancak evlerde zoraki hapis halleri, ailelerin birbirleriyle yakın temasta bulunamamaları, ev toplantılarının yapılamaması vb. birçok sıkıntıya yol açtı. Pazar ayınlarına katılmanın engellenmesi nedeniyle Paskalya, Surp Agop yortusu, özel isim günleri ve şimdi de Noel yortularının aileler içinde kutlanamaması da doğal olarak ruhsal sıkıntıları da had safhaya taşıyan olgulardandı. Üstüne üstlük korkunun verdiği endişeyle herkes gibi biz de paranoyak bir cemaat olduk sonuç itibarıyla.

Hastaneniz pandemi hastanesi değil ama bir hastane vakfı başkanı olarak süreçle ve sağlık sistemi-mizle ilgili gözlemleriniz nedir?

Evet hastanemiz bir pandemi hastanesi değil, ancak gelen hastalar arasında Covid-19 hastaları olmadı da değil elbette. Çalışanlarımız ve binamızın enfekte olmaması için polikliniğimizde olağanüstü tedbirler alındı. Kapıdan girenin mutlaka ateşinin ölçümü, mekanların günaşırı dezenfeksiyonu, personelin vardiyalı mesaiye yönlendirilmesi, huzurevimizin 7 günlük kapalı devreye alınarak bu dönem süresince dışardan insan giriş ve çıkışlarının yasaklanması, ateşli hasta ve personele hemen PCR testinin uygulanması gibi önlemler uygulandı. Sevinerek söyleyeyim ki yakın çevremizde Covid-19 vakalarına rastlanmasına ve eski bir yönetim üyemizin entübe edilecek kadar hastalanmasına rağmen iyileşmesi dışında, Yönetim Kurulu Üyelerimizin ve poliklinik doktor ve çalışanlarımızın sağlığı konusunda endişe verecek bir olaya şimdiye kadar rastlanmadı.

Sürece dair önemli olduğunu tespit ettiğiniz hususlar oldu mu?

Sağlık sistemimizde, maalesef diğer ülkelerde uygulananın aksine, bence bir takım hatalı uygulamalar gözlemlendi. Avrupa'da Aralık 2019'da başlayan Covid-19 salgını, ülkemizde de vakalar görülmesine rağmen, ancak Mart ayında resmen açıklanmaya başlandı. Vaka sayıları ve ölümler bilinçli olarak gizlendi, bu nedenle insanlarımız durumun ciddiyetini kavrayamadıkları için gerekli önlemleri almaya özen göstermediler. Sokağa çıkma yasakları ile restoranlar, ibadethaneler ve AVM'ler kapatılmaya başlanınca eğitimli kesimde duyarlılık arttı ancak halkın cahil kesiminde değişen bir şey olmadı, sosyal mesafe ve maske uygulaması yerine getirilmedi. Bunun dışında Avrupa ülkelerinde uygulanmayan fakat ülkemizde halen devam eden 65 yaş üstü vatandaşların sokağa çıkma yasağının faydaları da tartışılabilir.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Pandemi dışında vakfımızı ilgilendiren sorunlar elbette ki var. En önemlisi Hastane çevresindeki yapılandırma inşaatının yabancı yatırımcısıyla davalı olmamız ve ülkemizdeki bir takım ekonomik ve politik sorunlar nedeniyle inşaat çalışmalarının çok yavaş ilerlemesi en büyük sorunuz. Türk Lirasının aşırı değer kaybı da bu çözümsüzlüğü arttıran sebeplerden biri kuşkusuz. Hastanemizin ve huzurevimizin inşaatı şu anda durmuş durumda. Diğer sorunlarımız ise; yıllardır dile getirdiğimiz ama henüz bir sonuç alamadığımız vakıf seçimleri ve Bomonti Mihitryan okulunun bina sorunu. Bu arada Pangaltı Mihitryan okulunun çevre inşaatı bitmiş olmasına rağmen, pandemiden kaynaklanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle kiracı bulmakta zorlanıldığını da belirtmek gerekiyor.

ZEKİ BASATEMİR

İstanbul Süryani Katolik Vakfı Başkanı

Toplum başkanlarımız arasında bildiğimiz kadarıyla Covid-19'u atlatmış bir siz varsınız. Öncelikle, tekrar çok geçmiş olsun. Bir cemaat başkanı olarak bu tehlikeli virüse yakalanınca cemaatinizin geleceği ile ilgili kaygılandınız mı? Ne tür kaygılarınız oluştu?

Sorunuzda ifade ettiğiniz gibi Allaha şükür, benim haricimde cemaat başkanlarımızın hiçbirisi Covid -19'a yakalanmadı.

Maalesef ben, bu illete ilk dönemde yakalananlardanım. Kayınvalidem mart ayı ortalarında katıldığı bir toplantıdan virüsü kaptı ve ondanda bana ve eşime bulaştı.

Hastalandığımı ateşimin yükselmesi, halsizlik ve bel ağrısı ile anladım. Keza eşimde de titreme ve halsizlik baş göstermişti. Hemen kendimizi karantinaya alıp, bir aile doktorumuzun verdiği ateş düşürücü ve antibiyotiklerle evde kendimizi tedavi etmeye çalıştık. Ancak maalesef 3. günün sonunda hiçbir iyileşme emaresi olmadı. O tarihlerde test yaptırmak zordu, özel bir laboratuvar da testlerimizi yaptırdık. Sonuçlar 1 gün sonra pozitif çıkınca, hemen özel bir hastaneye gittik. 12 günlük zor geçen bir tedavinin sonunda taburcu edilip eve gönderildim. Eşim olayı benden biraz daha hafif atlatıp 5 gün içinde taburcu oldu. Tabii evdeki nekahet dönemi de 15 gün kadar sürdü. Ancak bu süre bittikten sonra rahat bir şekilde konuşmaya ve iştahla yemek yemeye başladım. Allaha binlerce şükür bugün sağlık içinde bunları sizlere anlatabiliyorum.

Bu hastalık süresince bol bol düşünme, kendimi tahlil etme ve bizlere sunulan bu yaşamda hakkımızı doğru kullanıp kullanmadığımızı sorguladım. Bu düşüncelerimin ışığında, yaşamımın bundan sonraki bölümü için yapacaklarımı eşime ve çocuklarıma bir yazı ile bildirdim. Sizlere bu kararımı kısaca şöyle özetleyebilirim, artık zamanımın büyük bir kısmını sosyal yardım projeleri ve aktivitelerine harcıyıp işlerimi oğullarıma devredeceğim. Bu konuda dediğimi yapmaya da elimden geldiğince başladım.

Tabii ki hastalığa yakalandığımda kendi toplumum hemen aklıma geldi. Ancak bu konuda hastalığa yakalanmadan bir hafta önce Yönetim Kurulumuz ve Patrik Vekilimiz Mgr. Orhan Çanlı ile birlikte zecri ve sert önlemler almıştık ve Pazar ayinleri dahil her türlü dini merasimlere kilisemizi kapatmıştık. Keza her türlü toplantılarında kilise salonları dahil, hiçbir yerde yapılamayacağını, düğün ve cenazelerin çok kısıtlı bir katılımı yapılacağını toplumumuza bildirmiştik. Bu konuda diğer cemaatler arasında zannedersen ilk sıralardayız. Tabii ki aldığımız bu önlem hasta yatağında beni vicdanen çok rahatlattı. İlk dönemde, toplumumuzda 1-2 yaşlı üyemiz dışında (ki onlarda başka bir toplantıya katıldıklarından dolayı kapmışlardı) Covid-19'a yakalanan olmadı.

Toplantılarınızı ve ayinlerinizi yapamamış olmanın götürüleri oldu mu? Cemaatiniz bu durumu nasıl karşıladı?

Toplantı ve ayinleri yapmamamızın çok ama çok büyük götürüleri oldu ve olmaya da devam ediyor. Toplumumuzun sosyal anlamda toplanamaması ve Pazar ayinlerine katılamaması ve gençlerimizin hiçbir sosyal etkinlik yapmamaları, toplum bağlarımızın nispeten de olsa zayıflamasına yol açmaktadır. Keza Pazar ayinleri ve merasimlere katılım olmaması veya çok az olması, teberru, mum parası vs. gibi gelirlerden yoksun kalmamıza neden oldu. İstanbul'da hiçbir vakfiyesi olmayan bir toplum olarak maddi bakımdan gerçekten çok güç bir durumdayız. Yalnız şunu da ilave etmemde yarar var, pandemi boyunca cemaatimizi hiçbir zaman duasız ve kilisesiz bırakmadık. Her Pazar ayinini ve her önemli merasimi internetten naklen tüm cemaate yayınladık.

Sürece dair sizi etkileyen önemli bir anınız yer etti mi? Bizimle paylaşabilir misiniz?

Ömrüm boyunca unutamayacağım olay; hastanede sessize aldığım başucumdaki telefonun titreşimi ve her biri birbirinden değerli insanların beni aradığını görüp telefonu açacak ve onlarla konuşacak dermanı bulamayıp onlara cevap verememek.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

2. sorunuzda da bahsettiğim gibi pandeminin sebep olduğu maddi ve manevi güçlükler.

TEOMAN ÖNDER

Keldani Katolik Kilisesi Vakfı Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

Pandemi süreci, cemaatimizde izolasyon yaparak geçti. Bu sebeple haftalık ayinlerimizi iptal ettik, kiliselerimizi kapattık. Pazar ayinlerimizi *online* olarak yaptık. Böyle olunca, zaten çok az olan cemaat içi sosyalleşme bayağı sekteye uğradı. Yeni atanan Episkoposumuz 76 yaşında Irak'a yaptığı ziyarette covid virüsüne yakalandı, halen orada tedavi görüyor. Çok şükür şimdilik tehlikeyi atlattı gibi görünüyor.

Sürecin cemaat işleriniz/yönetiminiz açısından götürüleri oldu mu? Ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara nasıl cevap verdiniz?

Yönetimde yalnız kalmaktan dolayı bayağı zorlandık, yönetim kurulu toplantılarını yapamadık. Yöneticilerimiz pandemi dolayısı ile pek işlerle ilgilenemediler.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Hepimizi ilgilendiren seçim sorunu dışında bir sorunuz yok.

VASİL LİAZE

Bulgar Ekzarhlığı Ortodoks Kilisesi Vakfı Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

Tüm dünyada olduğu gibi tabi ki bizleri de olumsuz etkiledi. Cemaat üyelerimiz eskisi gibi vakfa uğramıyor, bir arada olamıyoruz. Sebebi de malum, herkes endişeli ve kendisini korumakta haklıdır. Tüm yıllık aktivitelerimiz iptal edilmiş durumda, toplantılar da gerçekleşmiyor. Kısacası pandemi bizi her yönden olumsuz etkiledi.

Sürecin cemaat işleriniz/yönetiminiz açısından götürüleri oldu mu? Ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara nasıl cevap verdiniz?

Bir hayli götürüleri oldu, bütün turist kabileleri iptal ettiler, bu vesile ile gelirlerimizde düşmeler oldu, ödemelerimizde zorlandık, zorlanıyoruz.

Bizimle paylaşmak istediğiniz bir anekdotunuz var mıdır?

Cemaat üyelerimizden birkaç kişi Covid-19 oldu, anında gereken işlemler yapıldı. 5 gün ara ile vakıftaki alanlar dezenfekte ediliyor, her gelen kişinin ateşi ölçülüyor. Sevinerek söyleyebilirim ki an itibarı ile herkesin sağlığı yerindedir.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Sorunlar hep vardı ve hep var olacak, şu anda sorunlarımızı kendi içimizde hallediyoruz.

PAUL ZAZADZE

Şişli Gürcü Katolik Kilisesi Vakfı Başkanı

Bir ayağı Amerika'da bir ayağı Türkiye'de bir vakıf başkanı olarak Amerika'da bulunmak veya gidip gelmek sizi tedirgin etti mi?

Ben çoğunlukla İstanbul'dayım. İş ve ailevi sebepler nedeniyle seyahat etmek durumunda kalıyorum. Bu yıl elbet seyahatler stresliydi.

Cemaatinizin içinde süreci nasıl yönettiniz? Özel ihtiyaçlar tespit ettiniz mi?

Cemaatimiz bir süre Covid-19 nedeniyle ayin yapamadı. Dijital ortamda temasta kaldık. Hazirandan beri ayinler yapıyoruz. Sosyal mesafe, maske, temizlik ve dezenfektasyon konularına çok önem gösteriyoruz.

Bunların dışında bize anlatabileceğiniz bir anekdotunuz var mı?

Sağlığınıza duacıyız.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Başka bildirecek özel bir isteğimiz yoktur.

MİHAİL ÖRME

Hasköy Türk Karaim Musevi Vakfı Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

Pandemi sürecinin genel olarak yarattığı stres ve endişe dışında cemaat üyelerimiz arasında çok şükür elim bir vaka yaşanmamıştır. Bu süreçte maalesef ibadethanemiz kapalı kalmış ancak bayram günlerinde açılarak dini vecibelerini topluca yerine getirmek isteyenlerin hizmetine sunulmuştur.

Sürecin cemaat işleriniz/yönetiminiz açısından götürüleri oldu mu? Ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara nasıl cevap verdiniz?

Maalesef vakıf mütevelli heyetinin rutin toplantıları yapılamamıştır. Zaten üyelerin bir kısmı yaz ve sonbahar mevsimini İstanbul dışında geçirmişlerdir. Buna rağmen gündelik işler ve ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar olabildiğince muhaberatla aksamadan yürütülmüştür.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Şu anda yapılması çok zor olsa bile seçimlerin yapılamaması vakfımız ve cemaatimizin en önemli sorunu olarak devam etmektedir.

KIRKOR AĞABALOĞLU

Gedikpaşa Ermeni Protestan Kilisesi Vakfı Ruhani Başkanı

Pandemi sürecinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

Her kesimde olduğu gibi cemaatimiz, iş alanında var olan mevcut kısıtlamalardan dolayı sorunlar yaşamaktadır. Bununla beraber kiliseye rahat bir şekilde gelemedikleri için geldiklerinde ise rahat hareket edemediklerinden ruhsal ve duygusal anlamda sıkıntılar kaçınılmaz oldu. Birçokları da kendilerini izole etmek için gelemediler.

Kilisenizde aynı zamanda Ermeni öğrencilere eğitim veriyorsunuz. Çocukları virüsten koruyabilmek için neler yapıyorsunuz?

Eğitim konusunda bir hayli sıkıntı yaşadık. Yeterli eğitim alanımız olmadığından gün içerisinde çocuk sayısını azaltmak zorunda kaldık. Kısıtlı sayıdaki çocuklara dönüşümlü hizmet verdik. Tabi ki burada yeterli randımanı alamadık. Ne yazık ki maddi imkanlardan dolayı uzaktan eğitim imkânı bulamadık. Pandemi süreci çocuklarımız üzerinde çok olumsuz bir etki yarattı. Yeterli derecede onlara eğitim sağlayamadık.

Aralarında hastalığı atlatan oldu mu? Olduysa tedavileri ne şekilde gerçekleşti?

Bu konuda sevinçliyiz ki tedbirlerimiz neticesinde çocuklarımız arasında hastalık görülmedi.

Süreç cemaat yönetiminize nasıl yansıdı? Ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara nasıl cevap verdiniz?

Yönetim olarak cemaat üyeleriyle süreç öncesinde olduğu gibi yakın temas içinde olamadık. Yönetim ve üyeler arasında özlemimiz olan olağan bağlarda kopukluklar kaçınılmaz oldu. Ortaya çıkan ihtiyaçlara cevap vermemiz pek mümkün olmadı.

Bahar aylarında belli bir süre ibadethaneler kapalıydı. Aynı zamanda bir din adamı olarak bunu nasıl yorumluyorsunuz? Cemaatinizde yansıması nasıl oldu?

İbadethanelerin kapalı olması şahsen kabul edebileceğim bir şey değildi. Örneğin Cuma günü her yer açık. İnsanlar camide ibadetlerini yapabildiler. Ama Pazar günü sokağa çıkma yasağından dolayı Hristiyan cemaatinin ibadet etmesi engellenmiş oluyordu. Bu bizi aşırı derecede rahatsız etmiştir. İlgili kurumlar bu durumda daha duyarlı olabilirdi. İbadet hakkının kısıtlanması söz konusu durumlarda cemaate bir kolaylık bir ibadet etme olanağı sağlanabilmeliydi. Tabi ki bu durum cemaat üyeleri arasında büyük rahatsızlık yarattı. Her ne kadar sosyal medya aracılığıyla da mesajımızı ulaştırmaya çalışıyor olsak da birlikte yapılan ibadetin verdiği ruhsal tatmin söz konusu olamıyor. Bu da duygusal anlamda çöküntü yaşıyor. İşte bu günlerde yine hafta sonları sokağa çıkma yasağı olması nedeniyle ibadet hakkımız resmen kısıtlanıyor.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Vakıflar kanunlarında yapılan bazı değişikliklerle haklarımız kısmen iade edilmiş olsa da devamı gelmedi ve elimizden alınan birçok gayrimenkuller iade edilmedi. Süreç bir yerde tıkanıp, unutuldu ya da unutulmaya çalışıldı. Sanki, “bu kadarı ile yetinin” mesajı verilmek isteniyor. Bu da kabul edilemez. Beklentimiz odur ki yeni düzenlemeler yapılarak üçüncü şahısların eline geçmiş olan gayrimenkullerimiz için de yeni kanunlar çıkartılıp ve haklarımız adil bir şekilde bize iade edilir.

KONSTANTİN YUVANİDİS

Balıkli Rum Hastahanesi Vakfı Başkanı

Hastaneniz pandemi hastanesi midir, öncelikle bunu öğrenebilir miyiz?

Hastanemiz pandemi hastanesi değildir, ancak son çıkan Sağlık Bakanlığı genelgesi ile yatak sayımızın %25'i pandemi hastalarına ayırmamız istenmiştir ve bunu uyguladık.

Cemaatin hastanesinin olması, cemaat için bir artı mıdır?

Pek tabii ki cemaatimiz için büyük bir artıdır. Cemaat mensubu birçok kişi hastanemizde tedavi edilmekte, maddi gücü zayıf olanlara aynı şekilde bakılmakta ve sağlıklarına kavuşmaktadır.

Bu süreçte hastanede özel ihtiyaçlar tespit ettiniz mi?

Yalnız bu süreçte değil her zaman bir hayrat vakfı olan hastanemizin maddi manevi, birçok ihtiyacı bulunmaktadır, ancak zor da olsa aldığımız desteklerle zorlukları aşmaya gayret ediyoruz.

Hastane vakfı yöneticisi olarak süreci ve sağlık sistemimizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genel olarak dünyadaki vakalara bakılacak olursa, ülkemizdeki uygulamalar ve sağlık sistemimizin ka-
naatimce başarılı olduğu görüşündeyim.

Bu süreçten öğrenmemiz gerekenler sizce nelerdir?

Başta bize verilen sağlık emirlerini uygulamak, kalabalık ortamlardan uzak durmak, mümkün olduğu kadar yardım gerektiği durumlarda yardımcı olmak, bilinen önlemler olan maske, mesafe ve hijyen kural-
larını uygulamak.

YAŞAR ABUAF

Balat Or-Ahayim Musevi Hastanesi Vakfı Başkanı

Hastaneniz pandemi hastanesi midir, öncelikle bunu öğrenebilir miyiz?

T.C. Sağlık Bakanlığından hastanemize gelen tebligat olmadığı için pandemi hastanesi değiliz. 3.derece yoğun bakım yoktur.

Cemaatinizde bildiğimiz kadarıyla pandemi dolayısıyla kaybettiğiniz kimseler oldu. Bu hastaların tedavisi sizin hastanenizde mi yapılmıştı?

Pandeminin, yani, 2020 mart, nisan, mayıs aylarında hastanemizde cemaatin 2 kişisi vefat etmiştir.

Cemaatin hastanesi olması bir artı mıdır?

Hastanemiz toplumun tüm katmanlarına hizmet vermektedir. İhtiyaçlıların giderleri ise hastane vakfı tarafından karşılanmaktadır. Bu şekilde düşünülürse artı değeri yüksektir.

Bu süreçte hastanede özel ihtiyaçlar tespit ettiniz mi?

Sürecin başında N95 maske, standart maske ve tulum tedarikinde zorluklar yaşandı. Devamında tüm ihtiyaçlarımızı karşılayabildik.

Hastane vakfı yöneticisi olarak süreci ve sağlık sistemimizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Münferit zorluklar yaşanmış olmasına rağmen süreç ve sağlık sistemi iyi yönetilmiştir ve yönetilmeye devam etmektedir.

Bizimle paylaşmak istediğiniz, çarpıcı bir anınız oldu mu?

Pandeminin ilk günlerinden itibaren hastanemiz Başhekimisi Op. Dr. Tunç Çelebi'nin 60 gün süre ile 7/24 hastanede kalması, diğer personel doktorlarımızın da süreci anlık takip etmesi, hastanemize katkı sağla-
mıştır, önemli bir anı olarak kalacaktır.

SİLVYO OVADYA

500. Yıl Vakfı Başkanı

Türk Yahudi Toplumu Eski Başkanı

Cemaat içinde kültür sanata olan ilgisiyle bilinen ve bu alanda oldukça aktif çalışmalar yürüten bir isimsiniz. Aynı zamanda Türk Musevileri Müzesi’nin bağlı olduğu 500. Yıl Vakfı’nın yöneticiliğini yürütüyorsunuz. Bu yılın beklenmedik pandemi süreci çalışmalarınızda neleri değiştirdi?

500. Yıl Vakfı ve dolayısıyla Türk Musevileri Müzesi kurumunun başında bulunduğum 2019 Mart ayından itibaren müzemize gelen ziyaretçi sayısını artırmak için çok sayıda kültürel etkinlik düzenlemeye çalıştık. Bunların önemli bir kısmını da pazar günleri yapmayı tercih ettik. Mart 2020’den itibaren hayallerimiz yıkıldı ve 15 Marttan, Mayıs sonlarına dek 2 ayı geçmeyecek bir süre kapalı kaldık. Sosyal medya üzerinden de pek bir faaliyet gerçekleştirmedik. Ancak müzeyi ayakta tutmak için yüz otuzu aşkın kişiyle önce Galata’da (tüm sinagogları açtırarak), ardından da Balat’ta (yıllardır gerçekleştirilmiyordu) Yahudi turları düzenledik. Zoom üzerinden çeşitli programlara katılarak müzemizin tanıtımını gerek Müdiremiz Nisya Allovi Hanım, gerek benim aracılığımla sağladık. Hollanda’da yapılacak olan ve Yunus Emre Kurumunun düzenlediği Osmanlı ve Türk Yahudileri ile ilgili bir sergiye katılım sağladık. Ancak 28 Ekim 2020 ‘deki sergi gerçekleşmedi. Bu boş geçebilecek dönemde ileriye yönelik önemli bazı sergilerin hazırlıklarını sürdürdük. En önemli sergilerden biri “Arkeolojik Kazılarda Yahudi Buluntuları” olacak. Bu kazılarda bulunan sinagog kalıntıları üç boyutlu olarak canlandırılmaya çalışılacak. Sergiyi önemli bir müzeyle ortak gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Yahudi Kültürü Avrupa Gününü internet sitemiz üzerinden gerçekleştirdik. Sitemize eklediğimiz bu kültürel etkinlikler bir yıl boyunca izlenebilecek.

Müzeniz, diğer müzeler gibi bir süre mecburi hizmet veremedi. Akabinde yeniden kapılarınızı açtığınızda ne gibi önlemler aldınız?

Müzemiz açıldıktan sonra giriş ve muhtelif yerlere dezenfektan yerleştirildi ve bunların otomatik olması tercih edildi. Kulaklıklar alınarak her ziyaretçiye bir kullanımlık kulaklık verildi ve tüm dinleme cihazları kaldırıldı. Girişte ayrıca dokunmatikler için her ziyaretçiye bir eldiven verilmekte. Bu halen sürdürülüyor. Müzenin azami kapasitesi 30 kişi. Ancak böyle bir ziyaretçi miktarı mevzu bahis değil.

Ziyaretçi sayınız ne kadar azaldı? Müzeye gönül vermiş çalışanlarda motivasyon düşüklüğü gözlemlediniz mi? Bunun için neler yaptınız?

Müzenin ziyaretçi sayısı, normal kapasitenin %15-20’sine düştü. Müzemizin çoğunluk ziyaretçilerini yabancılar teşkil etmekteydi. Turizm sayısındaki azalma birebir bize de yansdı. Galata’nın enteresan bir muhit oluşu ve halen turların (bizim de dışımızda) yapılıyor olması ve o sırada müzeye gelen ziyaretçi sayısı çalışanlarımızı az da olsa motive ediyor. Birçok personelimizin yeni projeler, müzenin yenilenmesi ve arşiv çalışmaları ile ilgilenmelerinden dolayı demotivasyonları daha az.

Online müzeler evlere kapandığımız süreçte çok revaçta oldu? Sizin bu konuda bir girişiminiz oldu mu? Henüz olmadıysa geleceğe yönelik var mı? Online müzeler ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Online bazı çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Hanuka-Işıklar Bayramı süresince 3 etkinlik düzenlendi. Anında ve sonrasında *instagram* üzerinden önemli sayıda katılımcı olduğu izlendi. Müzelerin ve kültürel etkinliklerin daha uzun süre yasaklı olmalarına inanmıyoruz. Aralık 2020’de başlayacak aşı çalışmaları sonrasında Mart – Nisan 2021 aylarında daha rahat bir ortama geçeceğimizi umuyorum. Yoksa *online* çalışmalarımızı hızlandıracağız.

Vakfınız online başka çalışmaları var mıdır?

Müzemizin sitesi var ve *online* her çalışmayı gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Geçen yıl organize ettiğimiz konser ve etkinlikleri de *Periscope* vasıtasıyla yaymaya çalıştık.

DİMİTRİ ZOTOS

Fener Rum Lisesi Müdürü

Kurtuluş Aya Tanaş Aya Dimitri Aya Lefter Rum Ortodoks Kilisesi Ve Mektebi Vakfı Başkanı

Hem bir vakıf başkanı hem bir okul yöneticisi olarak pandemi sürecini nasıl değerlendirirsiniz?

Pandemi süreci, hiçbirimiz için kolay olmayan, aynı zamanda yönetilmesi çok zor olan, sorumluluk kavramının en üst düzeyde hissedildiği bir dönemdi. Hem vakıf hem de okul personeli ve öğrencilerinin öncelikli olarak sağlığını düşünmek, buna paralel olarak öğrencilerin eğitimlerinin aksamamasını sağlamak ve birçok parametreyi göz önünde bulundurarak günlük hayatı programlamak, her ne kadar pandeminin sekizinci ayında günlük hayatımızın bir parçası olsa da, pandeminin başlangıcında hepimiz için bilinmezliklerle dolu ve idare edilmesi sıkıntılıydı.

Öğrenciler açısından bu süreç nasıl geçti? Süreci, onların psikolojisinin ve başarısının en az düzeyde etkilenmesi açısından nasıl yönettiniz?

Öğrenciler, hepimiz gibi böyle bir durumla ilk kez karşılaşmışlardı. Onlar için okul ve arkadaşlarından uzak kalmak hiç kolay olmadı. Bu dönemde okul idaremiz, öğretmenlerimiz ve rehberlik servisimiz, öğrencilerimizle sürekli olarak iletişim halindeydi. Sağlıklı kullanılan teknolojik iletişim araçlarının bu dönemde ne kadar faydalı olabileceğini bir daha gördük.

Öğrencilerimizde en çok karşılaştığımız durumlar; gelecek ile ilgili kaygı, kapalı kalmaktan dolayı sıkıntı, üniversite sınavları stresinin fazlaşması, teknik imkânsızlıkların getirdiği zorluklardı. Rehberlik servisi ve öğretmenlerimiz çocuklarla birebir görüşmeler yaparak tüm olumsuzluklara karşı onların yalnız olmadıklarını hissettirdiler. Okul idaresi olarak sık aralıklarla öğrencilerimizle iletişim kurarak hem morallerini yüksek tutmaya hem de pandemi tedbirlerini hatırlatmaya gayret gösterdik. Öğrencilerimizin başarılarının etkilenmemesi ve eğitimlerinin devam edebilmesi için ise uygun programlar hazırlanarak ilk andan itibaren eğitimlerine devam ettik.

Uzaktan eğitim öğrencilerin başarılarını ne yönde etkiledi?

Öğrencilerin bu dönemde derslerine daha fazla odaklandıklarını düşünüyorum. Sosyal hayatın kısıtlı olması onların derslerine daha fazla vakit ayırabilmelerini sağladı. Başarılı olarak tanımladığımız öğrencilerin başarısında herhangi bir gerileme olmadı.

Bu sürecinde vakıf okulu olmanın ekstra zorlukları/yükümlülükleri veya tam tersi kolaylıkları/avantajları oldu mu?

Bu dönemi diğer özel eğitim kurumlarından daha avantajlı geçirdiğimizi rahatlıkla söyleyebilirim. Öğrenci sayımızın az olması, her öğrenciyle ayrı ayrı ilgilenmemize olanak tanıdı. Teknik ve maddi eksiklikleri tespit edip daha kolay çözümler geliştirdik. Herhangi bir özel okul gibi rekabet ortamında olmamamız bizim sadece eğitim sürecinin içerisinde kalmamızı sağladı. Ayrıca vakıf yönetiminin süreci çok iyi idare ettiğini de ifade etmem gerek.

Paylaşmak istediğiniz anekdotlarınız var mıdır?

Derslerimizin müfredatın belirttiği sürelerle göre yapılmasına rağmen bazı öğrencilerin öğretmenlerimizden daha fazla ders talep etmesi bu dönemde karşılaştığım en güzel olaydı.

İZİ AŞKANER

Ulus Özel Musevi Okulları Başkanı

Zorlu bir sürecin içinden geçmekteyiz ve bu süreçte Yahudi toplumumuzun okulunu ekibinizle birlikte yönetiyorsunuz. Eminim birçok zorluklarla karşılaştınız/karşılaşıyorsunuz. Genel olarak süreci nasıl yönetmektesiniz?

Okulumuz, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir kurum olduğundan dolayı Bakanlığın aldığı kararlar çerçevesinde çalışmalarını sürdürmüştür. Mart 2020'den itibaren uzaktan eğitime başlanmış, Eylül 2020 itibarıyla de MEB'in kararlarına göre kademeli olarak hibrit sistemle eğitimini sürdürmeye devam etmiştir. Bu süreç içinde vakıf yöneticileri ve okul idaresi velileri sık sık süreçle ilgili bilgilendirmeye başlamıştır. Koronavirüse karşı okulda alınan hijyen önlemleri, sınıf geçme yönetmelikleri, okulun izleyeceği eğitim-öğretim programı vb. konularla ilgili velilerimiz, eğitim kadromuz, mezunlarımız, toplum yöneticilerimiz, mütevelli heyetimizle ayrı ayrı toplantılar yapılmış ve toplum bireylerimize bu bilgiler aktarılmıştır. Okul Vakfının Tanıtım Komisyonu, Okul Halkla İlişkiler Departmanı ile çalışmış ve tanıtım faaliyetleri sürmüştür. Vakıf Eğitim Komitesi, Okul Eğitim Koordinatörü ve Müdürlerle eğitim-öğretim faaliyetleri kapsamında, öğretmen ve personel eğitimleri, *online* dersler için materyal üretme, uzaktan eğitimde ölçme-değerlendirme, ödevler ve geri dönüş süreçlerinde standartlar oluşturmak üzere çalışmalar yapmış, kararlar almış ve uygulamıştır. Evlere eğitim-öğretim faaliyet paketleri gönderilmiştir. Vakıf Bütçe Komisyonu okulun masrafları, öğrenci sayısı konusunda tahminler, alternatif senaryolar üzerine çalışmış, önlem paketleri hazırlamıştır. Hibrit sistem için sınıflarda kameralı, mikrofonlu sistemin kurulumunu, öğretmenlere tabletler ve *laptop*ların dağıtımını sağlamış, uzaktan eğitim materyalleri eksik olan, ihtiyaçlı ailelerin tespitini yapmış ve materyallerin teminini sağlamıştır. Vakıf ve okul yönetiminden kişilerle Koronavirüs Tedbirleri Komisyonu kurulmuş ve bu komisyon okulda alınacak hijyen önlemleri, rahatsızlanan kişilerin bildirimi ve takibi gibi konularda kararlar almış, okulla çalışan tüm taşeron firmalarla önlemler konusunda anlaşmalara varmıştır.

Süreç içinde okulun zorlandığı tek nokta belirsizliktir. Uzaktan eğitim yüz yüze eğitimin yerini almamaktadır. Özellikle küçük yaş grubu çocuklar uzaktan eğitimde ekran başında odaklanma sıkıntısı çekmektedirler. Veliler, öğretmenler çocukları takip etmekte, motive etmekte zorlanmaktadırlar. Pandemiden çekinen anaokulu velilerinin yarısı anaokulu mecburi eğitim olmadığı için çocuklarını okula kaydetmemiştir. *Online* sistemde çocukları ekran karşısında tutmak istemediklerini ya da çocuklarının ekran karşısında oturmak istemediğini, faaliyet yapmak istemediklerini belirtmişlerdir. İlkokul 1. sınıf ve 2. sınıflarda uzaktan okuma-yazma çalışmalarını yönetmek kolay olmamaktadır. Haftada 2 gün yüz yüze eğitim için okula gelen öğrencilerle evden *online* bağlanan öğrencilerin aynı anda takip edilmesi, her öğrenciye ulaşmaya çalışmak öğretmenleri zorlamaktadır.

Öğrenciler açısından bu süreç nasıl geçti? Psikolojilerinin ve başarılarının en az düzeyde etkilenmesi için neler yapıyorsunuz?

Rehberlik birimlerimiz her sınıf düzeyinde, en az haftada 1 gün 1 ders saatinde öğrencilerle bir araya gelmekte, grup çalışmaları yapmaktadırlar. Randevulu bireysel görüşmeler devam etmektedir. Yalnız öğrenci değil öğretmen, okul çalışanları, velilere yönelik de rehberlik çalışmaları düzenlenmektedir. Okulumuz rehber danışmanları okul dışından da danışmanlardan süpervizyon almaktadır. Yıllardır süren süpervizyon çalışmalarının verimi bu süreçte görülmüştür. Başarısında düşüş görülen, başarısı yükselen, derslere, ödevlere, projelere katılımında olumlu ya da olumsuz fark gösteren, derslerde söylemleriyle dikkat çeken ya da duyular alınan tüm öğrencilere birebir ulaşılmaya çalışılmaktadır. Süreçte zorlanan, sıkıntı çeken ailelere de danışmanlık verilmektedir. Vakfımız, bu dönemde, psikolojik dayanıklılık konusunda sağlam ilerlemek üzere en başta öğretmenlerinin, çalışanlarının güçlü olması gerektiği felsefesi ile yola çıkmıştır. Vakıf Başkanı ve Vakıf Eğitim Komitesi sık sık öğretmenlerin sorunları, beklentileri, ihtiyaçları konusunda onlarla küçük gruplar halinde toplantılar yapmış ve ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmış, motive etmiştir. Sağlıklı öğretmenlerin, sağlıklı iletişimin, öğrencilere ve velilere olumlu yansımalarının bilinci ile ilerlenmiştir.

Uzaktan eğitim öğrencilerin başarılarını ne yönde etkiledi?

Uzaktan eğitim ölçme araçlarıyla bir sonuca varırsak öğrencilerin başarı oranlarında evvelki yıllara göre büyük fark görülmemektedir. Ödev yapma, projelere katılım, ders katılımı gibi konularda yüz yüze eğitimde disiplinli çalışan ve sorumluluklarını yerine getiren öğrenciler uzaktan eğitimle de aynı disiplin içinde çalışmaktadır. Birkaç öğrencide düşüş olsa da, birkaç öğrenci de uzaktan eğitimle yükselişe geçmiştir. Bu nedenle bir grup öğrenci göz önüne alınarak genelleme yapılamaz. Yüz yüze sınavlar yapıldıktan sonra evvelki yıllarla bu yılın sonuçları arasında bir değerlendirme yapılacaktır. Henüz yüz yüze sınavlar gerçekleşmediğinden dolayı ders notu açısından başarı konusunda bir sonuç belirtmiyoruz.

Çalışma arkadaşlarınızın ve siz normal rutininiz dışında ekstra ne gibi zorluklar/yükümlüler ile karşılaşıyorsunuz?

Pandemi dolayısıyla ekonomik açıdan zorlanan velilerin bir kısmı okul ücretini ödemekte zorlandıklarını ifade ediyor, destek istiyorlar. Bu ailelere mümkün olduğunca ödemelerde yardımcı olmaya çalışıyoruz. Taksitlendirme, ön ödemede kolaylıklar vb. gibi. Uzaktan eğitim için gerekli materyalleri eksik olan (*laptop*, *online* ders uygulamalarına kayıt, *printer*, internet) ve ihtiyaç sahibi ailelere destek oluyoruz.

Paylaşmak istediğiniz anekdotlarınız var mıdır?

Bazen yaşanan zorluklar fırsatları da beraberinde getirir. Yıllardır yurtdışında, Amerika'da, Avrupa'da, Avustralya'da, İsrail'de ve Türkiye'de yaşayan, iş hayatındaki mezunlarımızı bir araya getirecek bir platform oluşturmak isterdik fakat maalesef ki takvimler uymazdı. Mart 2020'de evlerde kapalı olduğumuz günlerde yurtdışındaki mezunlarımızla *zoom* üzerinden iletişim kurma olanağı bulduk ve birkaç *online* platformda onları öğrencilerimiz, velilerimiz, toplumumuz bireyleriyle bir araya getirebildik. Yıllar sonra mezunlar birbirlerini, arkadaşlarını görmekten, bu buluşmalardan memnun oldular bizler de onlarla bir kez daha gururlandık.

FADİ HURİGİL

Antakya Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı Başkanı

Zor 1 yıl geçirdik. Antakya'da durum nasıldı?

Politik, ekonomik, çevresel ve sosyal açıdan zor geçen 2019 yılının ardından tüm dünya 2020 yılının sağlık ve huzur dolu bir yıl olması için umutlanırken yılın ilk günlerinden itibaren olumsuz haberler peş peşe geldi. Doğal afetlerden savaşlara, ekonomik dalgalanmalardan salgın hastalıklara birçok olumsuzlukla karşı karşıya kaldık. Bu sıkıntılardan maalesef bütün ülkeler ve dolayısıyla ülkemiz ve şehrimizde nasibini aldı.

Antakya'daki cemaatlerimizin oldukça iç içe ve dayanışma içerisinde olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla sorularım yalnızca sizin cemaatinize yönelik olmayacak. Bölgedeki diğer vakıflarının sözcüsü de olmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Kayıplarınız oldu mu? Öncelikle buradan başlayalım.

Ben sizlere teşekkür ederim. Antakya'da dayanışma ve diyalogumuz her daim devam etmekle birlikte, pek alışık olmadığımız çok farklı bir yaşam kültürüne geçiş yapmak zorunda kaldık. Pandeminin ilk dönemlerinde etrafımızda bir vakaya rast gelmez iken, çevremizde Temmuz- Ağustos ayından itibaren başlayan Ekim ayı ile birlikte yakınlarımızda duyulan ve Kasım ayı ile birlikte neredeyse zirve yapan bir hastalık ile karşı karşıyayız. Bu süreçte kendi cemaatimizden bir kardeşimizi zamansız kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşadık. Hatay ve Mersin bölgesindeki her cemaatte de sayıca az da olsa kayıplar yaşandı.

Cemaatlerin bu süreçte özel ihtiyaçları doğdu mu? Vakıf yöneticileri olarak bunlara nasıl cevap verdiniz?

Her toplumda olduğu gibi, tabi ki doğdu. Son zamanlarda dünyamız büyük bir salgın tehlikesi ile karşı karşıya kaldı. İnsanlarımız özellikle yaşlılarımız evlerinden dışarıya çıkamadılar. Bu salgından dolayı yardıma muhtaç insanların bizlere olan ihtiyaçları daha da arttı. Bizler Kilise Vakfı olarak, cemaat üyelerimizle birlikte bu sorumluluğu yıllardan beri yerine getirmekteyiz. Yaşanan bu sıkıntılı süreçte, bu sorumluluğu hep beraber sahiplenmeye, bizlerde olanı az olanla paylaşmaya çalıştık.

Toplantıları yapamıyor olmak vakıfları etkiledi mi?

Vakfımızın ve kilisemizin faaliyetleri bu süreçte azalmış olduğundan çok önemli gündemlerimiz olmadı. Mevcut gündemleri de bu süreçte ortak *whatsapp* grubumuzdan yazışarak aramızda istişare ederek karar altına aldık.

İbadetleri bir süre dini mekanlarda gerçekleştirememiş olmaya cemaatin tepkisi nasıl oldu?

Cemaatimizin ve bizlerin çok alışık olduğu bir durum değildi. İnsanlığın bu zor günlerde en çok ihtiyaç duyduğu şeylerden birisidir dua. Özellikle pandeminin ilk dönemlerinin ve yasakların Paskalya dönemimize denk gelmesi ve bu dönemlerde her ne kadar kilise Pederleri ve okuyucular ile birlikte Kutsal Ayinlerimizi yapma şansımız olsa da, bu dualara cemaat üyelerimizin iştirak edememesi buruk bir kutlama yapmamıza sebep olmuştur. Pandeminin ilk zamanlarında 8-10 kişi ile cenaze merasimlerini icra ettik. Artan Covid-19 vakaları nedeniyle toplum sağlığını koruyabilmek en önemli önceliğimizdi. Aldığımız kararlar kolay alınabilecek kararlar değildi. Bu süreçte aldığımız kararları cemaat üyelerimizde desteklemiş ve bu kararlara riayet etmişlerdir.

Antakya'da kalabalık bir nüfussunuz. Eminim 2020 içerisinde evlenmek ya da vaftiz için niyet eden/gün alanlar olmuştur. Bu gibi durumlarla karşılaştınız mı? Nasıl bir çözüm yolunuz oldu?

Mayıs ayının son haftasından itibaren ibadethaneler sosyal mesafe koşullarına uyularak, toplumsal sağlık tavsiyeleri ve gerekli önlemler alınarak cemaatlere açıldı. Aldığımız kararlar çerçevesinde; cenazele-re sadece yakın aile bireylerinin katılmasına, salonlara taziye alınmaması uygulamalarımıza devam ettik. Düğün ya da vaftiz yapmak isteyen cemaat üyelerimize, bu uygulamalara uymak kaydıyla kilisemizin üçte bir koltuk (bizim kilisede 150 kişi) kapasitesi ile ritüelleri yapmalarına yardımcı olduk.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Muhakkak var. En önemlisi de seçim yönetmenliğinin çıkmaması. Ama bu günlerde bu sıkıntılardan çok, yüzyıllardan sonra tüm dünya salgın bir hastalıkla mücadele ederken, insanlarla fiziki olarak aynı ortamlarda yan yana gelmekten kaçınmaya çalışırken, bu vebanın bir an önce yok olması ve insanlığın selametinin en önemli önceliğimiz olduğu düşüncesindeyim.

KURyakOS ERGUN

Midyat Süryani Deyrulumur Mor Gabriel Manastırı Vakfı Başkanı

Başta Mor Gabriel olmak üzere Midyat'taki tüm vakıflarımızın pandemi süreciyle ilgili bilgiyi sizden almak isteriz. Buna istinaden 2020 genel olarak Midyat'ta nasıl geçti? Kaybettiğiniz cemaat üyeleriniz oldu mu?

Pandemi sürecinde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizin de almış olduğu tedbirler doğrultusunda vakıflarımızın almış olduğu kararların, hem kiliselerimizde hem cemaatlerimizde uygulanması için hassas davrandık. İnsan sağlığını önemseyerek, tedbirler kapsamında vakıflarımızın rutin işleyişlerini devam ettirmeye çalıştık. Her yerde olduğu gibi bölgemiz de bu pandemi sürecinde çeşitli yönlerden etkilenmiştir. Bu süreçte bizim de kaybettiğimiz cemaat üyelerimiz oldu.

Sizlere yakın bir pandemi hastanesi var mıdır? Virüsü alan birinin tedavisi için hastaneye gidiş-geliş gibi imkanlar elverişli miydi?

Bulduğumuz yerde bir tane pandemi hastanesi bulunmaktadır. Bu süreçte kendi imkanlarımız doğrultusunda il merkezine ve çevre illere gitmek zorunda kaldık. Tedavi için hastaneye gidiş gelişlerde imkanlarımızın elverdiği sürece bu durumu yönetmeye çalıştık.

Vakıflarınızın günlük işleyişi, vakıflarınız devam etmekte olan davaları vs. açısından bu sürecin yarattığı zorluklar oldu mu?

İster istemez özel ve resmi işlerimizde aksamalar yaşadık. Tüm dünyayı etkileyen bu pandemi süreci ülkemizin tüm kurumlarında işleyiş bakımından doğal olarak aksamalara neden olmuştur. Dolayısıyla hem kendi özel işlerimiz hem de vakfımızın devam etmekte olan davaları aksamış oldu.

Bu sürece dair bizimle paylaşmak istediğiniz hususlar var mıdır?

Bu pandemi döneminde, tüm dünya ekonomik olarak olumsuz bir şekilde etkilendiği gibi üyelerimiz de bu olumsuzluktan etkilendiler. Diğer yandan her yıl diasporadan binlerce üyemiz bölgemizi, kutsallarını ve köylerini ziyaret etmekteydiler. Ama maalesef bu yıl pandemi korkusundan ve seyahat zorluğundan dolayı bunu gerçekleştiremediler. Vakfımıza da bunun yansıması ekonomik olarak oldu.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Bunun dışında vakfımızın taşınmaz-mülk sorunu ve kiliselerimizin restorasyon aşamasında çektiğimiz sıkıntılar vardır.

ŞAUL CENUDİOĞLU

Antakya ve İskenderun Musevi Havrası Vakfı Başkanı

Bölgedeki cemaatiniz küçük olsa da tarihi anlamda çok önemli 2 vakfın yöneticiliğini yapıyorsunuz. 2020'nin gündemine oturan Covid-19 pandemisinden cemaatiniz nasıl etkilendi?

2020 Mart ayında ülkemizde yayılmaya başlayan Covid-19 salgınından tüm toplumların etkilendiği gibi bizler de etkilendik. Yıllarca dini bayramlarımızı kutlarken maalesef nisan ayında Pesah (Hamursuz) Bayramını pandemiden dolayı kutlayamadık. Muhakkaki cemaatimiz üzerinde bir burukluk yarattı.

İstanbul'da belli bir süre bizler ibadethanelere gidemedik. Aynı durum Antakya'da da geçerli miydi?

Eylül ayında icra ettiğimiz Roş Aşana ve Yom Kipur Bayramlarını kutlamamız ve dini değerlerimizi idame etmemiz için Sayın Hahambaşı Rav İzak Haleva ve diğer kurumlar bize Hazzan (din adamı) göndererek destekte bulundular. Bundan dolayı bize destek veren bütün herkese teşekkür ederim.

Bu süreç yeni ihtiyaçlar doğurdu mu ya da tespit ettiğiniz eksiklikler var mıdır?

Cemaat üyeleri ile devamlı iletişim halindeyim ve tedbirleri almaları için telkinde bulunuyorum.

Bunların dışında cemaatinizi ilgilendiren başka bir sorunuz var mıdır?

Allah çok şükür pademinin getirdiği sıkıntıların dışında herhangi bir olumsuz durum ve şikayet olmadı. Bu arada başta Cemaat Vakıfları Temsilcisi Sayın Moris Levi'ye, siz Muteber Hanım'a ilgi ve alakanızdan dolayı şahsım ve cemaatim adına sonsuz teşekkürlerimi sunar, bu salgının bir an önce bitmesini Ulu Tanrı'dan dilerim.

MURAT ÖZBERK ve YILMAZ HİÇBEZMEZ

*Mardin Süryani Kadim Deyrulzafaran Manastırı ve Kiliseleri Vakfı
Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu Üyesi*

Turistlerin de ilgi odağı olan tarihi önemi yüksek bir vakfı yönetiyorsunuz. Süreçten nasıl etkilendiniz? Buna istinaden pandemi sürecinde ne gibi değişikliklere gittiniz? Korunmayı sağlamak için neler yaptınız?

Pandemi sürecinde bütün dünyada olduğu gibi bizler de olumsuz yönde etkilendik. Bu süreçte ortaya çıkan sağlık sorunları ve belirsizlikler toplum üzerinde sosyal ve ekonomik sorunların yaşanabileceğini bize gösterdi. Salgından dolayı kilise ve manastırlarımızı ibadete kapattık. Kapalı kalan süreçte her ne kadar sosyal medya üzerinden kiliselerde düzenlenen ayinleri canlı yayınlasak da toplumumuz üzerinde yansımalarını zaman içerisinde göreceğiz. Salgın sürecinde manastırımız kompleksinde yer alan, ziyaretçilerin karşılandığı tesiste turizm ve ticari faaliyetler aylarca sonlandı. Bu süreçte ziyaretçi alımları ve satış noktalarının ticari faaliyetleri gerçekleştirilemedi. Personelimizin çoğunu kısmi çalışma ödeneğinden ve izin desteğinden faydalandırdık. Aylar sonrasında kapalı kalan manastırımızı 2 Ekim tarihi itibarı ile ziyarete açtık. Kısmi olarak faaliyette bulunduğumuz turizm faaliyetinde ise gelen ziyaretçilerin bina girişinde ellerini dezenfekte ederek, belirli aralıklar ile belirli sayıda maske ve mesafe kuralına uymaları sağlanarak rehber eşliğinde manastırımızı ziyaret etmeleri sağlandı. Manastır ve kiliselerimizde ibadetler kontrollü bir şekilde yapılmaktadır. Olağanüstü bir dönemden geçtiğimiz bu süreçten en az kayıpla çıkabilmemiz için vakıf olarak çok sayıda tedbir alma yoluna gidiyoruz.

Turizmde düşüş yaşandı mı?

Ulusal ve uluslararası yaşanan tüm gelişmelerden en hızlı ve en derin etkilenen sektörlerden biri de turizm sektörüdür. Küresel düzeyde yaşanan salgın ekonomik sektörleri doğrudan ve dolaylı yoldan etkilemektedir. Yaşanan süreçte turizm sektörü de olumsuz olarak nasibini almıştır. Deyrulzafaran Manastırımızda her yıl gelen ziyaretçi sayılarını istatistiksel olarak gözlemleriz. Örneğin salgın öncesi 2019 yılı Mardin açısından turizm sektörünün pik yaptığı bir sezon iken, 2020 yılında yaşanan pandemi turizm sezonunun dip yapmasına sebep olmuştur.

Pandemi sürecinin cemaatinize yansımaları nasıl oldu? Süreci nasıl yönettiniz? İhtiyaçları nasıl karşıladınız?

Kısa, orta ve uzun vadede yapacağımız gözlemler ile pandemi sürecinin cemaate yansımalarını net bir şekilde belirleyebileceğiz. Kısa vadede baktığımızda, cemaat bireyleri içerisinde yaşanan sağlık sorunları ve ölümler cemaat içinde bir şok etkisi yaratmıştır. Her pazar kilisede yapılan buluşmalar son bulmuş insanların bir arada toplu olarak ibadet etmesini engellemiştir. İnsanların toplu olarak bir araya gelememesinin mutlaka yarattığı sosyolojik ve psikolojik etkileri olmaktadır/olacaktır. Pandemiden kaynaklı sağlık ve ekonomide yaşanacak sorunlar maalesef cemaat üzerinde de ağır travmatik olayların yaşanmasına sebep

olacaktır. Bizler bu süreçten sorumluluğumuz gereği cemaatimizin her türlü sorunlarında yanında olacağız. İhtiyaç duyulan psikolojik ve ekonomik destekleri toplumumuza sunacağız.

Pandemi dışında vakfınızla ilgili paylaşmak istediğiniz başka sorunlarınız var mıdır?

Sorundan ziyade temenni ve önerilerde bulunmak isteriz. Salgın insanlık tarihinde birçok krizin yaşanmasına sebep olmuştur. Sağlık alanında yaşanan kriz birçok krizi de beraberinde getirmiştir. Bu durum geçtiğimiz süreçte aynı anda çok sayıda kriz ile mücadele etmemize neden olmaktadır. Bu kriz sürecinde özelde cemaat genelde de dünyadaki tüm toplumların bir arada birbirine kenetlenip destek olması krizi daha hafif atlatabileceğimize inanıyoruz.

CAN TEYMUR

İskenderun Rum Ortodoks Kilisesi Fukara Vakfı Başkanı

İskenderun'da bulunan vakıflarımızla ilgili pandemi sürecine dair bize bilgi vermeyi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz.

2020 genel olarak nasıl geçti bölgede? Pandemiden cemaatlerimiz ne kadar etkilendi?

Yeni yıla girdikten birkaç hafta sonra dünya genelinde yayılmaya başlayan koronavirüs pandemisi doğal olarak ülkemizi de etkiledi. Bölgemizde pandemi nedeniyle devletimizin aldığı kararlara uyulması konusunda cemaatimiz azami derecede hassasiyet göstermiştir. Mart-Mayıs ayları arasında kiliselerimiz cemaate kapalı idi. Sadece Pederler ve koroda bir kişi ile kutsal ayinler icra edildi. İbadethanelerin sınırlı olarak açılacağı konusunda devlet yetkililerimizce yapılan açıklamayı takiben, haziran ayı başından itibaren sınırlı sayıda cemaat mensubunun ayinlere katılması sağlanmıştır. Bu süreç içerisinde, kiliselerimizde yapılan cenaze törenleri yine cenaze sahiplerinin birinci derece yakınlarının katılımı ile icra edilmiştir. Genellikle yaz aylarında yapılan dini nikah ve vaftiz törenleri de aynı şekilde ailelerin birinci derece yakınlarının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Tüm bu ayın ve törenlerde maske, sosyal mesafe ve hijyene tamamen uyulmuştur. Vakfımızca bu konuda her türlü tedbir alınmış, mensuplarımızın maske ve hijyen ihtiyaçları karşılanmıştır.

Ayinlerinizi bir süre gerçekleştirememiş olmak herhangi bir sorun yarattı mı?

Hayır, herhangi bir sorun yaratmamıştır. Mensuplarımız, özellikle nisan ayında Kutsal Paskalya Haftası ve bayram ayinini sosyal medyadan ve diğer iletişim kanallarından yapılan canlı yayınlar vasıtası ile izleme imkanları olmuştur.

Toplumların ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiniz? Süreci nasıl yönettiniz?

Özellikle 60-65 yaş üstü mensuplarımızın sokağa çıkma yasağının olduğu aylarda, ihtiyaçlarının karşılanması için vakfımızca gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Elbette sorunlarımız var, ancak pandemi şu anda en önemli sorundur. Öncelikle dileğimiz ve dualarımız; ülkemizde ve tüm dünyada gerekli aşı uygulamasının başlaması ve bu virüs illetinin bir an önce yok olmasıdır.

CEM ÇAPAR

Samandağ Vakıflı Köyü Ermeni Ortodoks Kilisesi Vakfı Başkanı

Pandemi sürecine dair, Vakıflı Ermeni Köyü ve Samandağ'na dair bize bilgi verebilir misiniz?

Pandemi süreci tüm Türkiye'de olduğu gibi Hatay'da, Samandağ'da ve Vakıflıköy'de mart ayının ortasında başladı. Türkiye'de ilk vakanın açıklanmasının ardından İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer tüm şehirlerdeki gibi Hatay'da da insanlar evlere kapandı, toplum genelinde tanımlanan tüm yasakları uygulayarak sanki virüs her taraftaymışçasına dikkatle yaşamaya başladı. Ancak o günlerde Hatay'da vaka sayısı yok denecek kadar azdı. Ve hatta Samandağ'da hiç vaka yoktu denebilir. Olan vakalar da şehir dışı veya yurt dışı kaynaklı vakalardı.

Sokağa çıkma yasağı dönemlerinde köyde olmaktan ötürü kendimizi içeri kapanmış hissetmedik. Bahçeli evler, geniş mekanlarda yaşıyoruz; büyükşehire göre daha avantajlıydık elbette.

Haziran ayı öncesinde Hatay Devlet Hastanesi pandemi hastanesi olmaktan çıkarıldı ve hayat normalleşti. Bilindiği üzere Samandağ'dan, Suudi Arabistan, Kuveyt vb. ülkelere çalışmak için giden vatandaşlarımız vardır. Yurtdışı uçuşların kapanmasıyla birlikte bu vatandaşlarımız evlerine döneemedi. Mayıs ayının sonlarına kadar bu konuda biraz mağduriyet yaşandı.

Sonrasında Haziran ayı başında şehirlerarası dolaşımın açılmasıyla birlikte hastalık da güney bölgelere indi ve buralarda vaka sayıları artmaya başladı. Başlarda çok dikkatli olan halk, dikkat etmesine rağmen hastalık olmadığını düşününce rahat davranmaya başladı ve gerçekten vakalar artınca da rahatlık artık ölümlü vakaları getirdi. Eylül ayından sonra vakalar çoğalmaya başladı ve kasım ayı itibarıyla de bu hastalık sebebiyle ölümler arttı.

Kırıkhan Ermeni Kilisesi Vakfı Başkanı Garbis Kaplan'ı bu hastalık sebebiyle kaybettik. Bu da herkesi çok üzdü. Aralık ayı itibarıyla Vakıflıköy'de de vakalar görülmeye başlandı. Birkaç aile Covid-19 sebebiyle evde tedavi gördü. Şimdilerde vaka yok gibi.

Bölgenizin geçim kaynakları arasında bildiğim kadarıyla turizm önemli bir yer tutuyor. Süreçten nasıl etkilendi? Vakfa zararları oldu mu?

Turizmden önce, Vakıflıköy hayatının vazgeçilmezleri arasında imece usulü çalışma, aileler arası sosyal hayat ve kahvede geçirilen zamanlar oldukça önemlidir. Ancak pandeminin dayattığı insanların birbirinden uzak durması gerekliliği sürecinde tüm bunlardan uzak kalan köy yaşamı sosyal açıdan fazlasıyla etkilendi.

Vakıflıköy'ün iki önemli ekonomik ayağı vardır. Bunlardan biri turizm diğeri ise tarımdır. Ekonominin tarım ayağı pandemi sürecinden etkilenmedi, ancak turizm ayağı tamamen sıfırlandı diyebiliriz. Köy ekonomisi olumsuz etkilenince yapılması gereken ödemeler de aksadı. Aile ekonomisinin turizme bağlı işleyen kadınların ev yapımı ürünlerinin satışı da bu süreçte olumsuz etkilenince ev içi ekonomide de düşüşler oldu.

Ayinlerinizi bir süre gerçekleştirememiş olmak herhangi bir sorun yarattı mı?

Kilisemiz pandeminin başından itibaren temmuz ayında kutladığımız Vartavar Bayramına kadar kapalı kaldı. Kilise, köy için vazgeçilemez bir paylaşım yeridir. İbadetin yapıldığı, halkı bir arada tutan temel direktir diyebiliriz. Bu anlamda kilisenin kapalı kalması halkı kendi içine kapattı. Temmuz ayında kilisenin açılması ile birlikte köyde halk da kabuğundan yavaş yavaş çıkmaya başladı. Ancak şimdilerde yaşadığımız günler tekrar kilisenin ve halkın kapanmasını zorunlu hale getirdi.

Toplumların ihtiyaçlarına nasıl cevap verdiniz? Süreci nasıl yönettiniz?

Süreç içerisinde herkes fazlasıyla bilinçli davrandığı için süreç yönetimi de zor olmadı. Gerekğinde ürün satışı yapılan yerler sadece kargo ile devam ettirildi, köyün turist ağırlayan misafirhanesi ve kahvehanesi de kapalı tutuldu.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Dünyanın en kısa zamanda pandemiden kurtulmasını ve eski normalimize dönmeyi umut ediyoruz.

FERİT ÖZALTUN

Mardin Süryani Katolik Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

**Mardin’de, 1 Süryani Ortodoks, 1 Süryani Katolik, 1 Ermeni Katolik, 1 Süryani Protestan, 1 Keldani vakfı bulunuyor ve farklı cemaatlerin mensubu olsanız da kuvvetli bir dayanışma ve diyalog içerisin-
desiniz. Dolayısıyla sorularımız yalnızca sizin toplumunuza dair değil, Mardin’deki vakıflarımızın genel
durumuna dair olacak.**

**2020 nasıl geçti bölgede? Pandemiden cemaatlerimiz ne kadar etkilendi? Kaybettiğimiz kimseler
oldu mu?**

Maalesef güzel geçti demek doğru olmaz. Küresel olarak yaşanan bu sancılı süreci değerlendirecek olur-
sak, yaşam kalitemizden feragat etmemiz gerekti ve bununla birlikte cemaat içerisinde bu virüsten etkile-
nen olunca haliyle korku gitgide büyüdü, çarşı pazara çıkmak bile bizi oldukça düşündürdü Ayrıca bir diğer
kaygı yaşlılarımız içindi, uzaktan sevmek ne kadar da zormuş onu öğrenmiş olduk.

Bölgeniz için turizm önemli bir yer tutuyor. Turizm de pandemiden payını aldı mı?

Biliyorsunuz Mardin uluslararası bir ün sahibi oldu ve bunun meyvelerini özellikle 2018 ile 2019 yılları
arasında mutlu edici istatistiki rakamlarla gördük. Ama maalesef pandemi süreci bizim bölgede de turistik
ağır bir hasar bıraktı, oteller kapandı, restoranlar kapandı ve bununla birlikte işsizlik bir anda çoğaldı bu
kaygı verici durum gelecek ile olan hesapları bir kenara koyma ve günü kurtarma noktasına geldi.

Ayinlerinizi bir süre gerçekleştirememiş olmaya cemaatlerin yaklaşımı nasıl oldu?

40 yaşındayım istisnai durumlar hariç kiliseden bu kadar uzakta kalmamıştım. Bu süreç ruhsal bir boş-
luğa neden oldu çünkü ruhsal boşluğu düzenli olarak iştirak ettiğimiz ayinlerle dolduruyorduk. Kiliseye
giderek bereket ve ruhsal tokluk ile geri büyüklerimizi bu süreçte kiliseye gitmemeleri yönünde zor zapt
edebildik. Genel olarak değerlendirdiğimizde de bu süreçte ayinlerden uzak durmak veya gidememek top-
lumumuz için çok zorlayıcı ve üzücü oldu.

Sürece dair bize anlatmak istediğiniz anekdotlarınız var mıdır?

Bu süreç aslında doğaya veya dünyaya ne kadar da saygı duymamız gerektiğini çok iyi gösterdi. Rab
Allah’a en kısa sürede tüm dünyaya sağlık, huzur, refah getirmesi ve bu virüsten bizi kurtarıp hastalarımıza
şifa vermesi için dua ediyoruz.

Pandemi dışında vakıflarınızı ilgilendiren başka sorunlarınız var mı?

Artık kangren olan seçim yönetmeliğinin çıkmaması dışında vakfımız ile ilgili güncel olarak yaşadığımız
sorunlardan bir tanesi; restorasyonunu vakıf yönetim kurulu olarak üstlendiğimiz ve vakfımızın mülkiyeti
altında bulunan Mor Efrem Manastırı restorasyon projesinin karar mercisi olan Kültür Bakanlığı Anıtlar
Koruma Kurulundan bir türlü yapmamıza müsaade çıkmaması, projenin son aşamasında olmamıza rağ-
men sunduğumuz projenin onay alamaması bizi derinden üzmektedir.

KAYBETTİĞİMİZ DEĞERLERİMİZ

Markar ESAYAN
AKP İstanbul Milletvekili
1969-2020

Prof. Dr. Murat Dilmener
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi İç
Hastalıklar Ana Bilim Dalı Başkanı
1942-2020

Harutyun Şanlı
Gedikpaşa Surp Hovhannes Ermeni Kilisesi
Vakfı Başkanı
1965-2020

Yakup Barouh
Türk Yahudi Toplumu eski Başkanı
1945-2020

Prof. Dr. İşaya Üşür
Gazi Üniversitesi İİBF
Türk Tarih Vakfı Kurucu Üyesi
1951-2020

Garabet Kaplan
Kırıkhan Ermeni Kilisesi Vakfı Başkanı
1939-2020

Harutyun Sarkisyan
Narlıkapı Surp Hovhannes Ermeni Kilisesi
Başmugannisi
1948-2020

Alber Gülbenk
Feriköy Surp Vartanants Korusu
Yönetim Kurulu Başkanı
1948-2020

Eli Bitargil
Antakya Rum Katolik Kilisesi Vakfı Başkanı
1941-2020

YEŞİLKÖY KİLİSE ÇALIŞMALARI

YEŞİLKÖY MOR EFREM SÜRYANİ KADİM ORTODOKS KİLİSESİ, KADİM KİLİSELERE AİT CUMHURİYET TARİHİNDE YAPILAN İLK KİLİSE OLMA ÖZELLİĞİ TAŞIMAKTADIR.

KİLİSE İNŞA SÜRECİ

Yeşilköy'de bir kilise inşa etme sürecinin 10 yıla dayanan geçmişi bulunmaktadır. Bu süreç, 12. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu döneminde, 2009 yılında yapılan bir ziyarette, Sayın Metropolitimiz Mor Filüksinos Yusuf Çetin'in dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dan Yeşilköy'de kilise yapmak için bir yer tahsis etmesini istemesi üzerine başladı. Sayın Erdoğan, yine dönemin İBB Başkanı Sayın Kadir Topbaş'a kilise yapılabilecek bir yer bulunması için talimat verdi. Bu talimat üzerine vakıf olarak iki yıl boyunca uygun yer aradık, bulunan yerlere ait dosyalar hazırlayıp ilgili kurumlara sunduk, ne yazık ki bunların hiçbiri uygun görülmedi.

Kasım 2011'de vakıf seçimleri yapıldı ve 13.Dönem Vakıf Yönetim Kurulu olarak göreve başladık. Göreve geldiğimiz ilk Diriliş Bayramında, bütün bayramlarda olduğu gibi, Yeşilköy Kilisesi yine çok kalabalıktı, cemaat sokağa kadar taşmıştı. Yeşilköy Kilisesinden sorumlu Rahip, Yeşilköy'de kendilerine ait olan ve 90 yıla yakın bir süreden beri hiç gömü yapmadıkları mezarlığın boş alanında, resmi kurumlardan izin alınabilirse kilise yapabileceğimizi söyledi. İBB Başkanı ile daha önce yaptığımız görüşmelerde, bize metruk bir kilise veya mezarlık bulunması halinde tahsisi hemen yapacaklarını söylemişti. Rahibin önerisi bize çok uygun geldi,

konuya sıcak baktığımızı gören Rahip bize mezarlıkla ilgili arşivindeki bütün belgelerden birer kopya verdi. Yaptığımız araştırmada mezarlığın 1951 yılında, 25 yıllık süre içinde gömü yapılmadığı gerekçesi ile İBB'nin mülkiyetine geçmiş olduğunu öğrendik. Topladığımız bilgileri bir dosya haline getirip İBB'ye müracaat ettik. İBB yetkilileri alanı kilise yapımına uygun gördüler ve şehir planlarında "Metruk İtalyan Mezarlığı" olarak geçen parseli, 1/1000 ve 1/5000'lik planları değiştirerek "mezarlık yeri ve ibadet alanı" olarak değiştirdiler. Alanda, İtalyan ressamı ait tescilli bir mezar ve şapel olduğu için yapacağımız projeyi, Kültür Varlıklarını Koruma (Anıtlar) Kuruluna onaylatmamız ve alanda inşa edilecek yapıyı ibadethane olarak kullanmamız şartıyla, süresiz olarak Vakfımıza tahsis ettiler.

Hemen işe koyulduk, yapacağımız kilisenin projesini hazırladık, Anıtlar Kuruluna sunduk. Üç yıl boyunca Anıtlar Kurulunda projemizin onaylanması için çalıştık. Üç mimar değiştirdik, Mimar Dr. Lory Zakar, Mimar Gaye Ertuğ ve son olarak Mimar Engin Ürün'ün sabırlı ve titiz çalışmaları ile projemiz Anıtlar Kurulunda 2015 yılı Aralık ayında onaylandı.

Projenin onaylandığı ay Yeşilköy Kilisesi'nden sorumlu olan rahibin görev süresi bitmiş yerine başka bir rahip atanmıştı. Yeni rahip kilise yapımına onay verdiklerini, ancak önce mezarlığın tapusunu geri almak istediklerini söyleyerek İBB aleyhine tapu iptal davası açtı ve parselin üstüne tedbir koydurdu. Arsanın mülkiyetinin İBB'de olması ve inşa sürecine başlamamız için herhangi resmî bir engel olmamasına rağmen o güne kadar olduğu gibi, yıllardır kiliselerini kullandığımız kardeş Kapusen Kilisesinin onayı olmadan hiçbir işlem yapmadık. Projemiz onaylanmış olmasına rağmen inşaat ile ilgili tüm faaliyetlerimizi durdurduk.

Tapu iptal davasının sonuçlanmasının uzun yıllar alacağını bildiğimiz için, dava sürerken, çalışmalarımıza devam edebilmek ve sürecin aksamamasına yardımcı olmaları için Kadasetli Patriğimiz II.Efrem, Kadasetli Rum Patriği I.Bartholomes, Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlut Çavuşoğlu, Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Sayın Prof. Dr. Mehmet Paçacı'ya, Kadasetli Papa Francis nezdinde girişimlerde bulundular. Vatikan'a iki defa gittik. Sonunda Vatikan'ın Ankara Büyükelçisi Ekselans Paul Fitzpatrick Russel'in gayreti ile yapılan toplantıda, Kapusen Kilisesiyle 100 yıllık arsa kullanım sözleşmesi imzaladık ve üç yıl sonra bu anlaşma ile kaldığımız yerden devam ettik.

Şu anda İstinaf Mahkemesinde olan dava sonucunda mahkeme mülkiyeti hangi tarafa ve-
rirse versin her iki tarafla, İBB ile süresiz, Kapusen Kilisesi ile 100 yıllık arsa kullanım sözleşme-
miz bulunmaktadır.

10 yıllık sürede gerek resmi, gerek dini bütün kurumlardan büyük destek aldık, emeği geçen, katkıda bulunan tüm birey ve kurumlara teşekkür ederiz. Teşekkür edeceğimiz birçok kurum ve kişi var, burada bir kısmını anabiliyoruz, ileride daha geniş bir şekilde bu konu anlatılacak, yardımcı olanlara, destek verenlere ayrıca teşekkür edilecektir.

Özellikle ve öncelikle belirtmemiz lazım ki, kilisemiz Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın gösterdikleri irade ve destek ile yapılabilmiştir. Bu irade, bu destek olmasaydı projeyi hayata geçirmemiz mümkün olmayacaktı. Sayın Cumhurbaşkanımıza sonsuz şükranlarımızı arz eder, Allahtan Zatıalilerine sağlık, mutluluk ve başarılar dileriz.

Kadasetli Patriğimiz II.Efrem ve Kadasetli Rum Patriği I.Bartholomeos, Kadasetli Papa Francis ile görüşerek kilise yapımına destek verdiler, kendilerine şükranlarımızı sunarız.

Papa Hazretlerine verdikleri destek için şükranlarımızı arz ederiz. Vatikanın Türkiye Büyükelçisi Ekselans Paul Fitzpatrick Russel'in yardım ve desteklerini asla unutamayız, kendilerine teşekkür ederiz. Ayrıca Kardinal Pietro Parolin'e, Kardinal Leonardo Sandri'ye, Kardeş Latin Katolik Kilisesi Başepiskoposu Monsenyör Ruben Tierrablanca Gonzalas'e, Ermeni Katolik Kilisesi Ruhani Lideri Monsenyör Levon Zekiyan'a, Kardeş Kapusien Kilisesi Rahibi Pawel Smalyza'ya teşekkür ederiz.

Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na, dönemin Kültür Bakanı Sayın Ömer Çelik'e, dönemin AB Bakanı Sayın Egemen Bağış'a, dönemin İBB Başkanı Sayın Kadir Topbaş'a ve Sayın Mevlüt Uysal'a, Bakırköy Belediye Başkanı Sayın Dr. Bülent Kerimoğlu'na teşekkür ederiz. İl ve İlçe Belediyelerinin ve bütün resmi kurumların her biriminden büyük destek aldık, ayrı ayrı hepsine teşekkür ederiz.

Sürecin zora girdiği her konuda imdadımıza yetişen iki değerli zat, Vakıflar Genel Müdürlüğümüz Sayın Dr. Adnan Ertem ve dönemin İBB İmar Komisyonu üyesi Sayın Timur Soysal'a ne kadar teşekkür edersek azdır, sağ olsunlar, var olsunlar.

Dost ve hemşerilerimiz Sayın Av. Haluk Eldem ve ekibine, Sayın Dr. Zeynel Abidin Erdem'e, ayrıca Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Sayın Prof. Dr. Mehmet Paçacı'ya, Dostumuz Sayın Laki Vingas'a, Sayın Prof. Dr. Necmettin Şentürk'e, İBB Azınlık Danışmanı Sayın Nadiya Taşel'e, Sayın Dr. Rinaldo Marmara'ya, Sayın Münir Üçkardeş'e, Sayın Metin Taşçı'ya ve Sayın Alican Çalışkan'a teşekkür ederiz.

Bütün projelerimizin hazırlanmasında, yanımızda olan, ekibi ile her türlü desteği esirgemeyen Bakırköy Belediyesi Meclis Üyesi Sayın Selim Malgaz'a, bizi Sayın Timur Soysal ile tanıştıran, statik projemizi hiçbir karşılık almadan İnş. Müh. Sn. Mustafa Kayış'a yaptıran Sayın Münür Özkök'e, mekanik, elektrik projelerimizin yine hiçbir karşılık alınmadan hazırlanmasını sağlayan Sayın Özcan Tahincioğlu ve ekibine teşekkür ederiz.

Dua ve desteğini esirgemeyen ve Sayın Cumhurbaşkanımız ile görüşerek uzun yıllardır hayalimiz olan kilise yapım sürecini başlatan Sayın Metropolitimiz Mor Filüksinos Yusuf Çetin'e teşekkür ederiz.

Geçen uzun süre içinde sabır gösteren ve destek veren değerli cemaat üyelerimize teşekkür ederiz. Kilisenin inşasına maddi katkı yapan herkese teşekkür ederiz.

Sıkıntı ve problemlerle geçen bu uzun süreci beraberce göğüsleyen yönetim kurulu üyesi arkadaşlarıma, ayrıca Vakfımızın inşaat grubunda görev alan arkadaşlarımız, başta İbrahim Ercan Uslucan'a, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İlyas Gençoğlu ve Kenan Gürdal'a, Yönetim Kurulu Üyeleri Besim Tahincioğlu, Can Ustabaşı, Turgay Altınışik ve Engin Güzelış'e, ofisini bize açarak elemanları ile beraber bir yönetim kurulu üyesi gibi çalışan Selim Malgaz'a tekrar teşekkür ederiz.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi teşekkür edeceğimiz birçok kurum, kuruluş ve şahıs var, bura da adını anmadığımız emeği geçen herkese sonsuz şükranlarımızı sunarız.

Sait SUSİN

Beyoğlu Süryani Kadim Meryemana Kilisesi Vakfı

13. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı

FİNANSAL TABLOLAR

GELİR				GİDER			
	2020 TALEP	2020 GERÇEKLEŞEN	2021 TALEP		2020 PLANLANAN	2020 GERÇEKLEŞEN	2021 PLANLANAN
TOPLUM				A. Çalışan Giderleri			
1	56.000,00 ₺	56.000,00 ₺	43.000,00 ₺	1. Ücret+Yemek+Sgk	142.000,00 ₺	114.828,54 ₺	164.000,00 ₺
2	46.000,00 ₺	46.000,00 ₺	36.000,00 ₺	2. 2018-2020 Dönemi Kıd. Tazminatı Fonu	30.000,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺
3	25.000,00 ₺	25.000,00 ₺	17.000,00 ₺	3. 2018-2021 Dönemi Kıd. Tazminatı	0,00 ₺	0,00 ₺	40.000,00 ₺
4	56.000,00 ₺	56.000,00 ₺	43.000,00 ₺				
5	10.000,00 ₺	10.000,00 ₺	9.000,00 ₺	B. Ofis Giderleri			
6	30.000,00 ₺	30.000,00 ₺	22.000,00 ₺	1. Gazete Üyelikleri	800,00 ₺	360,00 ₺	800,00 ₺
7	10.000,00 ₺	10.000,00 ₺	9.000,00 ₺	2. Telefon+İnternet	1.500,00 ₺	1.411,10 ₺	1.500,00 ₺
8	10.000,00 ₺	10.000,00 ₺	9.000,00 ₺	3. Plaza Aidat + Elektrik + Su	45.000,00 ₺	40.203,84 ₺	45.000,00 ₺
9	10.000,00 ₺	8.500,00 ₺	9.000,00 ₺	4. Temizlik	1.500,00 ₺	259,60 ₺	1.500,00 ₺
10	10.000,00 ₺	5.000,00 ₺	9.000,00 ₺	5. Kargo	1.500,00 ₺	1.292,50 ₺	1.500,00 ₺
11	KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ	19.714,46 ₺		6. İkram Giderleri(Hediye)	5.000,00 ₺	1.158,20 ₺	5.000,00 ₺
				7. Demirbaş Web, Ofis Bakım Cep Telf	3.000,00 ₺	4.283,40 ₺	20.000,00 ₺
				C. Temsilcilik Giderleri			
				1. Seyahat	3.000,00 ₺	0,00 ₺	11.500,00 ₺
				2. Tasarım-Grafik	9.000,00 ₺	4.130,00 ₺	5.000,00 ₺
				3. Yayın	32.000,00 ₺	14.500,00 ₺	20.000,00 ₺
				D. Çeşitli Giderler			
				1. Sergi	6.000,00 ₺	0,00 ₺	5.000,00 ₺
GELİR TOPLAM	263.000,00 ₺	276.214,46 ₺	206.000,00 ₺	GİDER TOPLAM	280.300,00 ₺	182.427,18 ₺	320.800,00 ₺
2020 yılına devreden	17.404,37 ₺	21.538,37 ₺		2022 yılına devreden			525,65 ₺
2021 yılına devreden			115.325,65 ₺	2021 yılına devreden	104,37 ₺	115.325,65 ₺	
GELİR TOPLAM	280.404,37 ₺	297.752,83 ₺	321.325,65 ₺	GİDER TOPLAM	280.404,37 ₺	297.752,83 ₺	321.325,65 ₺

NOT: A.1 kalemi için devletin çalışma ödeneğinden yararlanılmıştır

BURLAR

2019-2020 eğitim-öğretim yılında da Cemaat Vakıflarımız, Vakıflar Genel Müdürlüğü çalışanlarının, üniversite öğrencisi yakınlarına burs katkısı yaptılar.

TOPLUM	ÖğRENCİ SAYISI	MEBLAğ
YAHUDİ	12	26.400,00 ₺
RUM	5	11.000,00 ₺
ERMENİ ORTODOKS	5	11.000,00 ₺
SÜRYANİ KADİM	3	6.600,00 ₺
ERMENİ KATOLİK	3	6.600,00 ₺
KELDANİ	3	6.600,00 ₺
GÜRCÜ	3	6.600,00 ₺
SÜRYANİ KATOLİK	2	4.400,00 ₺
BULGAR	2	4.400,00 ₺
KARAYİM	2	4.400,00 ₺
TOPLAM	40	88.000,00 ₺

SONSÖZ

2020 sonu itibariyle Cemaat Vakıfları Temsilcisi olarak görev yapmış olduğum 4. dönem sona ermiş bulunuyor.

Bu dönemde, içimize sinen çokça çalışmamız olduğu gibi, henüz hala beklemekte olduğumuz girişimlerimiz de mevcut. Geriye dönüp baktığımda, başta seçim yönetmeliğinin çıkmasını sağlayabilmek üzere girişimlerimizin sonuçsuz kalmaya devam etmesinden ötürü üzüntülüğüm. Öte yandan, kendi tecrübe, üslup ve prensiplerimin dışına çıkmak zorunda kalmadan görevimi ifa edebilmiş olmaktan ötürü oldukça müsterihim.

Bitirmekte olduğumuz 3 yılda, tüm toplumlarımızın vakıf başkanları ile benden önceki temsilcilerin kurduğu olumlu ilişkileri ve birlikteliği sürdürdük, faydalı bilgi alışverişlerimize devam ettik, birbirimizi destekleyerek dostluklarımızı ve diyaloglarımızı pekiştirdik. Bu güzel ruh Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde de fazlasıyla karşılığını buldu.

Vakıflar camiası da bizim toplumlarımız da kökenleri yüzlerce yıla dayanan köklü anıt niteliğinde yapılarıdır. Bu yapılarda yetişen, gerek Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde ve kollarında, gerek toplumlarımızın vakıflarında çalışan, eğitilen insanların her şartta yapıcı, tevekkel, yardımsever, humanist ve iyiliksever olduklarını deneyimlerime dayanarak biliyor ve öngörüyor idim; çok şükür ki yanılmadım ve kendi görev dönemimde de bunu bir kez daha teyit eder nitelikte deneyimler elde ettim. Can damarımız olan tek bir mesele hariç, vakıflarımızın diğer tüm konuları ile ilgili süreçler, doğal seyir içerisinde yürüyor...

Elinizde bulunan bu rapor, dünyanın dört bir yanından üniversite kütüphanelerinin edinmek için bizlerden ısrarla istedikleri bir rapordur. Onlarca yıl sonra bile araştırmacılar için önemli bir kaynak niteliğindedir. Bu yüzden tarihe olumlu şeyleri olduğu kadar bizi hayal kırıklığına uğratan şeyleri de not düşmemiz gerektiği inancındayım. 7 yılı geçen seçim yapamama durumu bizleri üzmenin ötesinde, vakıflarımızın bir kısmında onarılması çok güç yaralar açtı. Çok kısa bir süre sonra vakıflarımızda çalışması şart olan bir nesli kaybetmiş olacağız. Ne yazık ki kökeni yüzyıllara dayanan vakıf yöneticiliğinde ustalık, kalfalık ve çıraklık dönüşümü kırıldı. Bugün seçim iznimiz çıksa dahi bu yapıların tekrar oturtulabilmesi en az bir 7 yılımıza daha mal olacak. Bu süre zarfında ise vakıflarımızın toplumlarımıza hizmetleri sekteye uğramaya devam edecek. Cesur, değişen yeni dünyaya vakıf, çalışan, dirayetli yönetici bulmaktan çok bulabildiklerimizle yetinmek durumunda kalabiliriz. Seçim yönetmeliğinin düzenlenmemesi ile ilgili, ilk yıllarda kendi kendimize söylediğimiz gerekçeleri bile tükettik. 2013 yılından bu yana ülkemizde 3 genel, 2 yerel, 2 Cumhurbaşkanlığı seçimi ve 1 referandum yapıldı. Binlerce, vakıf, dernek, oda seçimlerini gerçekleştirdi. Bir tek, sayıları toplamda 80-100.000 kişiden oluşan azınlık toplumlarına ait 167 adet Cemaat Vakfının seçim yapamıyor olmasının, bir unsuru olduğumuz güzel ülkemize ne gibi bir faydası olduğunu anlamam mümkün değil.

2020 Kasım'ının 29. Gününde vakıf başkanlarımız ve dini liderlerimizle birlikte Cumhurbaşkanlığı yüksek katına ve Adalet Bakanımıza bu feryadımızı bir kez daha arz ettik. Bizleri gerçek bir anlayışla dinlediler. Temennim ve ümidim satırларımın mürekkebi kurumadan bu konudaki çalışmaların olumlu yönde sonlanmasıdır.

Bu rapora, son sözleri yazdığım 29.12.2020 günü yeni dönem için temsilci seçimi yapılıyor. Toplumlarımızın çok sayıda yöneticisi, içinde bulunduğumuz pandemi döneminin zor şartları dolayısıyla, teveccüh göstererek benim bir dönem daha temsilci olarak görev yapmam için aday olmamı teklif ettiler. Benim için, tekrar seçilmemden çok, her toplumdan tanıdığım her yöneticinin bu konuda, hep birlikte, hiç tartışmadan, aynı doğrultuda karar vermiş olması görmek istediğim olumlu tablo ve güven vericidir. Seçilirim, şüphesiz bu güvene layık olmaya çalışacağım. Başta tecrübeli ve çalışkan Vakıflar Genel Müdürümüz Burhan Ersoy Beyefendinin, Vakıflar Meclisindeki aziz dostlarımin, Vakıflar camiasındaki ruhun varlığı, toplumlarımızın yöneticileri ve benden önceki temsilcilerin teşvikleri bana cesaret vermektedir

2021 yılının, bütün Vakıflar camiasına, güzel ülkemize ve dünyamıza barış, sağlık, bereket, başarı getirmesini; her konuda çözümlerin yılı olmasını diliyorum.

Moris LEVİ

Cemaat Vakıfları Temsilcisi
Vakıflar Meclisi Üyesi

MORİS LEVİ

CEMAAT VAKIFLARI TEMSİLCİSİ

VAKIFLAR MECLİS ÜYESİ

T.C. VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Milli Müdafaa Cad. No:29 Kızılay 06650 ANKARA

KEY PLAZA Merkez Mah. İstiklal Sk. No:11 Kat:4 Şişli 34384 İSTANBUL

 +90 532 065 50 90 info@cemaatvakiflaritemsilcisi.com

 facebook.com/CemaatVakiflari twitter.com/CemaatVakiflari

www.cemaatvakiflaritemsilcisi.com